

VILNIAUS KRAŠTO AMATAI: ISTORIJA IR DABARTIS

CRAFTS OF VILNIUS REGION: HISTORY AND PRESENT

TURINYS

Vilniaus dailiųjų amatų asociacija	6
Auksakalių gildijos galerija „Meno niša“	12
Studija-galerija „D'arijaus papuošalai“	14
Užupio kalvystės muziejus	16
Galerija-dirbtuvė „Vitražo manufaktūra“	18
Dangės stiklas	20
Baltijos gintaro meno centras	22
Gintaro skulptūrų muziejus „Amber“	24
AMATININKŲ GALERIJŲ ŽEMĖLAPIS	26
Vilniaus puodžių cechas	28
Amatininkų klubas „Dvaro meistrai“	30
Dirbtuvė-galerija „Amatų gildija“	32
Studija-galerija „Delmonas“	34
Tekstilės galerija „Jūratės stiliaus idėjų grupė“	36
Tekstilės dirbtuvės „Gražioji skiautė“	38
Amatų ir menų centras „Nauja sirena“	40
Galerija „Sauluva“	42
Tautodailininko Klaido Navicko dirbtuvė-salonas	44
Klubas „Menas sau“	46
Juodosios keramikos galerija-dirbtuvė „Molio laumė“	48
Juvelyrinės galerija „Atvira Ažuolo studija“	48

CONTENT

Fine Crafts Association of Vilnius	7
Goldsmith Guild gallery "Meno niša" (Art Niche)	13
Studio-Gallery "D'arijaus papuošalai" (Jewellery of D'Arijus)	15
Užupis Smithery Museum	17
Gallery-Workshop "Vitražo manufaktūra" (Stained Glass Manufactory)	19
Dangė glass	21
Baltic Amber Art Centre	23
Museum of Amber Sculptures "Amber"	25
THE MAP OF CRAFTSMENS GALLERIES	26
Workshop of Vilnius Potters	29
Craftsmen Club "Dvaro meistrai" (Masters of Manor)	31
Workshop-Gallery "Amatų gildija" (Guild of Crafts)	33
Studio-Gallery "Delmonas"	35
Textile Gallery "Jūratės stiliaus idėjų grupė" (Group of Style Ideas)	37
Textile Workshop "Gražioji skiautė" (Beautiful Patch)	39
Centre of Crafts and Arts "Nauja sirena" (New Siren)	41
Gallery "Sauluva"	43
The Workshop-Salon of Folk Artist Klaidas Navickas	45
Club "Menas sau" (Art for Yourself)	47
Black Ceramics Gallery and Workshop "Molio laumė" (Clay Fairy)	49
Gallery of Jewellery "Atvira Ažuolo studija" (Open Studio)	49

Vilniaus dailių amatų asociacija

Adresas Savičiaus g. 10, LT-01127 Vilnius
Tel. 8 684 13902
El. paštas vdaa.info@gmail.com
www.vdaa.lt

Darbo laikas:
II–VII 10:00–19:00

**VILNIAUS DAILIŲ AMATŲ
ASOCIACIJOS PATALPOSE
VEIKIA GYVOSIOS AMATININKŲ
DIRBTUVĖS BEI PRISTATOMI
BALTIŠKI, LIETUVOS DIDŽIOSIOS
KUNIGAİKŠTYSTĖS, IR
DABARTIES LAIKOTARPIŲ
AMATININKŲ DIRBINIAI.
KVIEČIAME APSILANKYTI!**

2001 m. Vilniaus miesto savivaldybės taryba patvirtino Dailių amatų, etnografinių verslų ir mugių programą (toliau – Programa), kuria siekiama Vilniuje atgaivinti amatininkystės tradicijas, skatinti ir sutelkti amatininkus, paakinti miestiečius ir svečius domėtis bei geriau pažinti miesto istoriją ir paveldą.

Pradėjusi įgyvendinti Programą, Vilniaus miesto savivaldybė 2001–2005 m. lengvatinėmis sąlygomis išnuomojo patalpas 15-ai amatininkų galerijų-dirbtuvių Vilniaus senamiestyje. Galerijas kurti nebuvo lengva, nes dauguma skirtų patalpų buvo apleistos. 2009 m. Vilniui tapus Europos kultūros sostine, buvo sutvarkytos ir veikė 17 galerijų-dirbtuvių.

Laikydami specialiuju savivaldybės nustatytų sąlygų, Programos dalyviai demonstravo gamybos procesą, eksponavo ir prekavo tradiciniais amatininkų gaminiais, o nuo 2006 m. Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūros (toliau – Agentūra), kuri kuruoja

minėtą Programą, iniciatyva pradėjo rengti šviečiamuosius mokomuosius užsiėmimus. Jų metu jaunuomenė ir suaugusieji supažindinami su amatų istorija, senaisiais amatininkų įrankiais ir darbo būdu. Lankytojams ne tik buvo rodomi amatininko darbo procesai, bet ir suteikiama galimybė išbandyti savo gebėjimus minkant molį, pjaustant stiklą ar kaitinant geležį.

2006 m. atsižvelgiant į poreikį labiau koordinuoti ir gerinti Programos dalyvių veiklą, įsikūrė Vilniaus dailių amatų asociacija (toliau – Asociacija). Tai užtikrino vieningesnį Programos dalyvių bendrų projektų ir renginių organizavimą, jų dalyvavimą viešose miesto šventėse, tarptautiniuose renginiuose.

2007 m. tuomečiai Vilniaus miesto meras Artūras Zuokas ir Asociacijos vadovas Darijus Gerlikas pasirašė bendradarbiavimo sutartį, pagal kurią šalys įsipareigojo savo veikla puoselėti senąsias bei plėtoti naujas miesto kultūros tradicijas ir taip stiprinti Vilniaus miesto savitumą, plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą, įgyvendinti Europos Sąjungos projektus. Pagrindinis sutarties uždavinys – atkurti istorinį Tymo priemiestį, ten įkuriant amatininkų miestelį su studijų ir mokymo centru.

2007 m. Asociacijos iniciatyva atlikta galimybių studija „Tymo amatų miestelis – istorija, šiandiena ir perspektyvos“, kurioje sukaupta istorinė medžiaga apie amatininkystės raidą Vilniuje, duomenys apie amatų centrus Baltijos šalyse ir centrinėje Europoje, įvertintos Amatų mokymo centro kūrimo perspektyvos.

Fine Crafts Association of Vilnius

Address: Savičiaus St. 10, LT-01127 Vilnius
Tel.: +370 684 13902
E-mail: vdaa.info@gmail.com
www.vdaa.lt

Working hours:
II–VII 10:00–19:00

IN THE BUILDING OF THE FINE CRAFTS ASSOCIATION OF VILNIUS, THE CRAFTSMEN WORKSHOPS ARE SET UP AS WELL AS THE BALTIC, FOLK ART AND PRESENT-DAY MANUFACTURES AND MANUFACTURES OF GRAND DUCHY OF LITHUANIA ARE PRESENTED. VISIT US!

In 2001, Vilnius City Municipality Council approved the Fine Crafts, Ethnographical Trades and Fairs Programme (further Programme) the aim of which is to revitalize craftsmanship traditions, encourage and bring together craftsmen as well as to ignite the interest of the city residents and visitors in city history and heritage.

As the implementation of the Programme progressed in 2001–2005, Vilnius City Municipality rented premises at concessional rates for 15 craftsmen galleries-workshops in Vilnius Old Town. The establishment of galleries was not an easy task because the majority of designated premises were abandoned. In 2007, when Vilnius was announced the European Capital of Culture, 17 galleries-workshops were renovated and fully prepared for operation.

Following the special conditions, the participants of the Programme have organized demonstration of the production process, displayed and sold traditional craftsmen items and upon their own initiative since 2006 have started organizing educational events during which youth and adults were introduced to the history of crafts, ancient craftsmen tools and methods of their work. Visitors were not only familiarized with the processes of craftsmen's work but also had an opportunity to try their hand at kneading clay, cutting glass or heating iron.

In 2006, Fine Crafts Association of Vilnius (further Association) was founded in response to the need to better coordinate and improve the activity of the Programme participants. It ensured a common framework for the organization of joint projects and events of the Programme participants, their participation in public festivities of the city and international events.

In 2007, the then-mayor of Vilnius city Artūras Zuokas and head of the Association Darijus Gerlikas signed a cooperation agreement whereby both parties undertook to cherish the city traditions and to develop new ones in their activities, in this way strengthening the identity of Vilnius city, to develop international cooperation and implement EU projects. The main objective of the agreement is to recreate the historical Tymo suburb by establishing in this location a craftsmen's town housing a study and training centre.

In 2007, upon the initiative of the Association, a feasibility study was carried out entitled "The Tymo Town of Crafts: History, Present Day and Prospects" which included historical material on the development of craftsmanship in Vilnius, data on the craft centres in the Baltic countries and Central Europe as well as the assessment of the prospects of establishing a craft training centre.

Nuo 2007 m. programos dalyviai ir Asociacijos nariai glaudžiai bendradarbiaudami su Vilniaus etninės kultūros centru planuoja ir rengia organizuotas Kaziuko mugės eisenas, kurių metu nešamos Šv. Kazimiero ir Kalvelio stovylos, stilizuotos cechų vėliavos, vykdomi parodomieji amatininkų pristatymai ir apdovanojimai. 2008 m. vykdytas projektas „Kurkime Vilnių kartu“. 2009 m. Asociacija įgyvendino 4 projektus: „XVIII a. Vilniaus manufaktūros“, „Dvylika mėnesių su amatais“, „Medinio Lietuvos paveldo išsaugojimo ir senųjų amatų profesijų atstovų mokymo aktualizavimas“, tęstinį projektą „Kurkime Vilnių kartu“. Asociacija kartu su asociacijos nare VŠĮ „Amatų gildija“ įgyvendino „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ projektą „Vilniaus amatų paveldas“. Pasitelkus projektą siekiama atgaivinti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestų amatininkystės tradicijas, Vilniaus rotušės aikštėje buvo suorganizuota istorinė amatininkų Šv. Baltramiejaus mugė su amatų demonstravimu, Vilniaus miesto amatininkų eiseną ir maskradu, parengtas leidinys apie Vilniaus amatų paveldą bei suorganizuoti edukaciniai renginiai istorinėse Vilniaus cechų buvimo vietose.

2010–2011 m. Asociacija įgyvendino Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos fondų bendrai finansuojamą projektą „Inovatyvus studentų praktikų organizavimo modelio kūrimas ir įgyvendinimas“. Projekto tikslas – sukurti partnerystės ir bendradarbiavimo tinklą su Vilniaus dailės akademija, suteikti galimybę pirmos studijų pakopos ir vientisųjų studijų studentams atlikti profesines praktikas asociacijos narių galerijose-dirbtuvėse.

Projektu buvo siekiama kelti studentų praktikų lygį, užtikrinti galimybę nuo studijų pradžios ugdyti praktines patirtis. 2010 m. Asociacija įgyvendino dar kelis projektus: „Vilnius – Europos kultūros paveldo dalis“, „Vilniaus tradicinių amatų paveldo tyrimas ir garsinimas“ (tęstinis), „Ką žinai apie senuosius amatus?“

2011 m. Asociacija ir jos nariai įgyvendino ypač daug projektų: „Vilniaus tradicinių amatų garsinimas ir sklaida“ (tęstinis), „Siuolaikinis menas lagamine“, IV Tarptautinė emalio meno bienalė „VILNIUS 2011“, „Lietuvos kultūros paveldas – Europos kultūros paveldo dalis“ (tęstinis), „Lithuanian Folk Pottery“ (Lietuvių liaudies keramika, knygos leidyba), „Vieکشنیų puodininkystė. Vakar – dabar – rytoj“, buvo išleistas informacinis leidinys „Studentų praktikos kūrybinėse dirbtuvėse“, vyko archajinių amatų stovykla Trakuose.

2009 m. gegužės 30 d. – birželio 1 d. asociacijos narė Gražina Kriaunevičienė bei programos dalyvis Klaidas Navickas dalyvavo festivalyje „LinzFest“ 2009 m. Europos kultūros sostinėje Lince. Šio festivalio metu abu dalyviai pristatė Vilniaus miestą, Vilniaus amatus, Programą bei Asociacijos veiklą. 2009 m. buvo pradėtas įgyvendinti tarptautinis projektas „Suaugusiųjų švietimas kultūros paveldo srityje, mokymo metodų mainai – kultūros paveldo integravimas į suaugusiųjų švietimą“ kartu su devyniomis šalimis partnerėmis – Čekija, Didžiąja Britanija, Suomija, Latvija, Prancūzija, Norvegija, Ispanija, Lenkija ir Italija.

Since 2007, the participants of the Programme and the members of the Association, in close cooperation with Vilnius Ethnic Culture Centre, have been planning and organizing Kaziukas Fair processions during which the statues of St. Casimir and Kalvelis are carried along with stylized flags of guilds. In addition, the introductions and awards of craftsmen are held during this celebration. In 2008, the project "Let's Create Vilnius Together" was launched. In 2009, the Association implemented 4 projects: "The Vilnius Manufactories of the 18th Century" (Fund for Support of Culture), "Twelve Months with Crafts" (Ministry of Culture of the Republic of Lithuania), "Actualization of the Preservation of Wooden Heritage of Lithuania and Training of Representatives of Old Crafts" (Department of Cultural Heritage under the Ministry of Culture), and the continuation of the project "Let's Create Vilnius Together" (Vilnius City Municipality). The Association, in cooperation with Public Enterprise "Craft Guild", has implemented the project "Heritage of Vilnius Crafts" as part of "Vilnius – European Capital of Culture 2009" programme. Thanks to the project which

aimed to revive the craftsmanship traditions of the cities of the Grand Duchy of Lithuania, the St. Bartholomew fair was organized including the demonstrations of the crafts, procession of Vilnius city craftsmen and masquerade in the Town Hall square. In addition, a publication has been prepared on the heritage of Vilnius crafts and educational events were held in the historical places where the workshops of Vilnius used to be located.

In 2009, the member of the Association Gražina Kriaunevičienė and the participant of the programme Klaidas Navickas participated in "LinzFest" festival in Linz, the 2009 European capital of culture. During the festival the both participants presented Vilnius city, Vilnius crafts, the Programme as well as the activities of the Association. In 2009, the international project was launched "The education of adults in the area of cultural heritage, the exchange of teaching methods – the integration of cultural heritage into adult education" in cooperation with nine partner countries: Czech Republic, Great Britain, Finland, Latvia, France, Norway, Spain, Poland and Italy.

Since 2010, the Association has been implementing the project "Innovative Creation and Implementation of the Model for Organizing Student Internship" which is jointly funded by the Republic of Lithuania and European Funds. The aim of the project is to create a partnership and cooperation network with Vilnius Academy of Fine Arts with a view to provide the students in the first-cycle and integrated study programmes with the possibility to carry out internship in the galleries-workshops of the members of the Association. The project aims to increase the level of student internships and ensure students the opportunity to gain practical experience from the beginning of their studies. In 2010, the Association is implementing several more projects: "Vilnius – Part of European Cultural Heritage" (Fund for Support of Culture), "Survey on Traditional Crafts of Vilnius and Raising Public Awareness Thereof" (continuation of the project "Revitalization of Old Crafts"; Fund for Support of Culture) and "What do you know about old crafts?" (Fund for Support of Culture).

In 2011, the Association and its members launched many projects: "Popularisation and Spread of Vilnius Traditional Crafts" (continued), "Modern Art in a Suitcase", "4th International Enamel Art Biennial Vilnius 2011", "Lithuanian Cultural Heritage – A Part of Lithuanian Cultural Heritage" (continued), "Lithuanian Folk Pottery" (pottery and book publishing), "Viešniai Pottery. Then – Now – Tomorrow". An information bulletin "Student Practice in Creative Workshops" was released as well as a Camp of Ancient Crafts took place in Trakai.

2012 m. rengiamas leidinys „Vilniaus krašto amatai: istorija ir dabartis“, vykdomi projektai: „Vitražas laiko tėkmėje 2012 m.“, „Tarpautinės emalio meno dirbtuvės – LT 2012“.

2012–2015 metais Asociacija kartu su Agentūra pradėjo įgyvendinti Europos teritorinio bendradarbiavimo programos INTERREG IVC projektą INNOCRAFTS – „Amatininkystės naujovės verslo politikoje“. Projekto vykdymo metu bus keičiamasi patirtimi amatininkų dirbtuvių steigimo, finansavimo ir veiklos srityse, rengiami mokymo seminarai, teminiai vizitai, studijuojami gerosios praktikos pavyzdžiai, rengiami amatų atgaivinimo istoriniuose miestuose planai. Svarbus projekto siekis – sustiprinti regioninę ir vietos politiką, steigiant ir skatinant mažąsias ir vidutines amatų verslo įmones. Projekte dalyvauja 15 partnerių iš 11 Europos šalių.

Informacijos apie asociacijos narių veiklą galima rasti internetiniame asociacijos tinklalapyje: www.vdaa.lt, kuris yra nuolat pildomas ir aktyviai lankomas. Asociacija vienija 18 narių. Asociacijos veiklą nuolat kuruoja ir finansiškai remia Vilniaus miesto savivaldybė, Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūra, projektus dalinai remia LR Kultūros ministerija, Kultūros rėmimo fondas, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos ir kt. institucijos.

Ateities vizijos

Asociacijos veiklos apimtis ir kokybė kasmet auga, daugėja norinčiųjų dalyvauti jos veikloje, todėl lengvatinėmis sąlygomis nuomojamų patalpų poreikis taip pat didėja. Pagal Programą Senamiestyje šiuo metu veikia jau 19 specializuotų galerijų-dirbtuvių, tačiau tikslinga jų tinklą plėtoti, gerinti veiklos kokybę.

2012 m. jau ketvirtą kartą Vilniuje, Rotušės aikštėje, surengta Baltramiejaus mugė. Siekiama šią miesto amatininkų mugę rengti kasmet, kad ji taptų neatsiejama miesto kultūros dalimi. Baltramiejaus mugė, prasidedanti iškilminga amatininkų eiseną su Vilniaus amatininkų cechų vėliavomis, gaivina istorines miesto švenčių tradicijas: muzikantų pasirodymus, žaidimus, spektaklius. Pritaikant senąsias technologijas, pristatant vėlyvųjų viduramžių ir renesanso epochos amatus, menus ir cechų tradicijas, įprasminama ir atskleidžiama Vilniaus miesto ir senųjų Vilniaus amatų istorinis daugiakultūriškumas.

Kultūros svarba visuomenei – akivaizdi, tačiau kultūra svarbi ne tik menine, bet ir ekonomine prasme, o pagrindinė ekonomikos augimo sąlyga – žmonės ir jų gebėjimai, todėl Asociacija ir toliau sieks įgyvendinti įvairius kultūrinius ir šviečiamuosius projektus, teikdama paraišką įvairiems fondams, skatins asociacijos narius vienyti ne tik dalyvaujant Vilniaus miesto šventėse, bet ir vykdam įvairias Asociacijos veiklas nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu.

In 2012, a publication "Crafts of Vilnius Region: History and Present" is being prepared, two projects are being run: "Stained Glass in the Flow of Time 2012" and "International Enamel Art Workshops – LT 2012".

In 2012–2015, the Association, together with the Agency, launched a project INNOCRAFTS within the framework of the programme of European Territorial Cooperation named "Crafts Innovation in Business Politics". During the project execution, an exchange of experience will be implemented in the sphere of setting up and running the workshops. Training seminars and thematic visits will take place as well as examples of the best practice will be studied and the plans of crafts recovery in historical cities will be developed. Strengthening regional and local politics by founding and promoting small and medium crafts business enterprises is an important objective of the project. The project involves 15 partners from 11 European countries.

The information about operation of members of association is available on the association website: www.vdaa.lt, which is regularly updated and actively visited. The Association unites 18 members. Its operation is being continually monitored and supported financially by Vilnius city municipality as well as Vilnius Old Town Renewal Agency. The projects are partly sponsored by the Ministry of Culture of the Republic of Lithuania, Culture Support Foundation, Department of Cultural Heritage under the Ministry of Culture and other institutions.

The future visions

The scope and quality of the activities of the Association is increasing each year as well as the number of those who wish to engage in them, therefore, the need for premises rented at concessional rates is also growing. Currently, there are 19 specialized galleries-workshops operating in the Old Town, however, there is a need to further develop their network and improve the quality of activities. In 2012, the Bartholomew fair was held for the fourth time in the Town Hall Square in Vilnius. On 27–28 August 2010, it was for the second time that the Bartholomew fair was held in the Town Hall Square. Efforts are being made to make this fair an annual event so that it becomes an integral part of the Vilnius city culture. The Bartholomew fair which starts with a solemn procession of craftsmen carrying the flags of Vilnius craftsmen guilds, revitalizes the historical traditions of the city celebrations including performances of musicians, games and plays. Drawing upon old technologies and presenting the traditions of crafts, arts and guilds of the late Middle Ages and Renaissance, craftsmen are able to reveal the historical cultural diversity of Vilnius city and old Vilnius crafts.

The importance of culture to society is obvious; however, culture is important not only from artistic but also from economic perspective. The main precondition for economic growth is people and their skills, therefore, the Association will continue working towards implementation of various educational, cultural and awareness-raising projects by applying to various funds and will encourage the members of the Association to cooperate not only in participating in various Vilnius city events but also in implementing various activities of the Association at the national and international level.

Auksakalių gildijos galerija „Meno niša“

Adresas

J. Basanavičiaus g. 1/13, LT-01118 Vilnius

Tel. (8 5) 231 3811

El. paštas menonisa@freemail.lt

www.menonisa.lt

Darbo laikas:

Vasaros laiku: II–V 12:00–19:00

Žiemos laiku: II–V 12:00–18:00,

VI 12:00–16:00

Istorija ir veiklos pristatymas

XV a. Vilnius buvo stambus Vidurio ir Rytų Europos auksakalystės centras. Vilniaus auksakalių dirbiniai savo forma ir meniniu lygiu nesiskyrė nuo didžiausių Europos auksakalystės centrų – Niurnbergo, Augsburgio, Hanzos miestų – produkcijos.

Auksakalių gildija Lietuvoje buvo įkurta prieš 515 metų. 1495 m. didysis kunigaikštis Aleksandras privilegijos raštu patvirtino Vilniaus auksakalių cecho statutą, sudarytą Vakarų Europos pavyzdžiu. Pagrindiniai auksakalių darbdaviai buvo valdovo ir didikų rūmai, bažnyčios, vienuolynai, kitų amatininkų cechai. Vilniuje auksakalių vienu metu būdavo nuo vienuolikos iki devyniolikos. XVI–XVIII a. sostinėje suregistruoti 336 auksakaliai.

Šiuo metu Lietuvoje dirba grupė talentingų ir aktyviai kuriančių juvelyrų auksakalių. Siekdamos išsaugoti auksakalystės tradicijas, 2002 m. juvelyrė Marytė Gurevičienė ir galerininkė Diana Stomienė įkūrė Auksakalių gildijos galeriją „Meno niša“. Sioje galerijoje vyksta karštųjų emalių meno technologijų demonstravimas ir pažintiniai ugdomieji mokymai, čia galite pamatyti naujausių lietuvių profesionalių dailininkų darbų, įsigyti ar užsisakyti išskirtinį autorinį papuošalą, juvelyrinį, emalio kūrinių, gauti išsamią informaciją apie juos. Galerija rengia tarptautines emalio meno bienales, kartu su Lietuvos institutu parengė keliaujančią parodą „Juvelyrika lašamine“, tai brandžiausi Lietuvos juvelyrų kūriniai. Ši paroda buvo eksponuota Sankt Peterburgo valstybiniame Smolnio muziejuje, Ispanijos šiuolaikinio emalio meno muziejuje „Salou“, Prancūzijoje, „Morez“. Kolekcija „keliauja“ po Europos Sąjungos valstybes. 2009 m. buvo surengta III tarptautinė emalio bienalė, kurioje dalyvavo emalio menininkai iš 13 pasaulio šalių, išleistas katalogas. Kasmet, bendradarbiaujant su Gruzijos emalio menininkais, organizuojama gruzinių menininkų pertvarinio emalio kūrinių paroda. Sioje galerijoje per metus surengiama ne mažiau kaip 15 parodų.

Amato demonstravimas

Demonstravimas vyksta antradieniais 13:00–17:00 val., jo metu lankytojams suteikiama galimybė stebėti emalio degimo procesą, įgyti pagrindinių teorinių ir praktinių žinių. Kitu laiku – iš anksto susitarus.

Mokomoji programa

Galerijoje „Meno niša“ laukiami įvairaus amžiaus žmonės. Mokymo programa sudaryta pagal keturias amžiaus grupes. Kiekvienai amžiaus grupei individualiai parengtos mokymo programos ir praktinės užduotys. Ekskursijos priimamos iš anksto susitarus. Kursai mokami.

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Galerija bendradarbiauja su Portugalijos juvelyrais, palaiko ryšį su Katalonijos ir Gruzijos emalio meno asociacijomis, Barcelonos aukštąja emalio meno mokykla, Prancūzijos Limožo emalio centru ir kt.

Steigėjai

Diana Stomienė (direktorė),

mob. tel. 8 686 35717

Marytė Gurevičienė (dailininkė juvelyrė),

mob. tel. 8 611 52767

Goldsmith Guild gallery "Meno niša" (Art Niche)

Address: J. Basanavičiaus St. 1/13, LT-01118 Vilnius
Tel.: +370 5 231 3811
E-mail: menonisa@freemail.lt
www.menonisa.lt

Working hours:

Summer time: II–V 12:00–19:00
Winter time: II–V 12:00–18:00, VI 12:00–16:00

History and Introduction of Activity

In the 15th century, Vilnius was a large goldsmithing centre of Central and Eastern Europe. The articles of Vilnius goldsmiths in shape and artistic level were not any different from those of the biggest European goldsmithing centres such as Nuremberg, Augsburg and Hansa cities. In Lithuania, the guild of goldsmiths was founded 515 years ago. In 1494, the Grand Duke Alexander by his privilege letter approved the Vilnius goldsmiths' statute which was made following the example of Western Europe. The main employers of goldsmiths were the palaces of the ruler or noblemen, churches, monasteries and the guilds of other craftsmen. In Vilnius, the number of goldsmiths ranged from eleven to nineteen at a given time. In the period between the 16th and 18th century, a total of 336 master goldsmiths were registered in the capital.

Currently, there is a group of talented jewelers-goldsmiths actively creating in Lithuania. In 2002, jeweler Marytė Gurevičienė and gallery worker Diana Stomienė founded the goldsmiths' guild gallery "Meno niša" in order to preserve the goldsmithing traditions. In this gallery, the demonstration of hot enamel art technologies is held as well as introductory-educational trainings. Here you can see the latest works of professional Lithuanian artists, buy or order a unique piece of jewelry or an enamel work and get extensive information about them. The gallery organizes international enamel art biennials. In cooperation with the Lithuanian Institute it has prepared a travelling exhibition "Jewelry in the Suitcase" including the most mature works of Lithuanian jewelers. This exhibition was shown in the national Smoln museum in St Petersburg, in modern enamel art museum "Salou" in Spain and in "Morez", France. The collection was travelling across EU countries.

In 2009, the third international enamel biennial was held which saw the participation of enamel artists from 13 countries. On this occasion, a catalogue was published. Each year, in cooperation with Georgian enamel artists, the exhibition of Georgian artists is organized featuring unique cloisonné enamel works. The gallery organizes at least 15 exhibitions each year.

Demonstration of Craft

Demonstration takes place on Tuesdays from 1:00 p.m. to 5:00 p.m. During the demonstration, visitors are provided with a possibility to see the process of enamel burning as well as to acquire basic theoretical and practical knowledge. Demonstration at different times is performed with prior arrangement.

Training Programme

The gallery "Meno niša" welcomes people of all ages. The training programme has been created according to four age groups. Training programmes and practical tasks individually prepared for each age group. Group tours are welcome at the gallery with prior arrangement. Fees apply to the courses.

Cooperation and Future Visions

The gallery cooperates with Portuguese jewelers and maintains contacts with the enamel art associations of Catalonia and George, Barcelona Higher School of Enamel Art, Limoges Enamel Centre in France, etc.

Founders

Diana Stomienė (director),
mobile: +370 686 35717
Marytė Gurevičienė (artist-jeweler),
mobile: +370 611 52767

Studija-galerija „D'arijaus papuošalai“

Adresas

Dominikonų g. 7/20, LT-03110 Vilnius
Tel. (8 5) 212 3143,
Mob. tel. 8 611 00640
El. paštas darijusingalerija@gmail.com
www.darijaus.com

Darbo laikas:

II, IV 12:00–20:00
III, V 12:00–18:00
VI 11:00–17:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Auksakalystės ištakos Lietuvoje siekia XVI a. Vilniuje dirbo europinio masto renesanso auksakaliai. Ypač didelę įtaką turėjo kultūriniai mainai tarp Lietuvos ir Italijos. Nuo XVI a. pradėta naudoti taurieji metalai – auksas, sidabras bei vario lydiniai, alavas. Jau nuo tada pradėdama į žiedus ir drabužių apšonus dėti brangakmenius – deimantus, rubinus, smaragdaus, turkius. Jie naudoti ne tik papuošalams, bet ir stalo bei bažnytiniam indams puošti. Auksakaliai galėjo semtis patirties užsienyje ir kaip savo meistriškumo įrodymą gamindavo vadinamąjį šedevrą. Tokių dirbinių – šedevrų – rasta katedroje; tai pats didžiausias juvelyrinių dirbinių lobis Lietuvoje.

Darijus Gerlikas po studijų ir stažuotės Florencijoje – juvelyrų Chillerių, kurių šeimos tradicija siekia XIX a., dirbtuvėse grįžo į Lietuvą ir pačiame Vilniaus centre įkūrė studiją-galeriją. Čia lankytojų akyse gimsta

nauji meno kūriniai, mokosi studentai, kas mėnesį keičiamos parodos. Yra įrengtos 5 juvelyro darbui skirtos darbo vietos. Per metus čia mokosi 10–15 studentų. Dalis iš jų ir vėliau bendradarbiauja su šios galerijos menininkais ir tęsia mokymąsi. Čia kursus baigę studentai gauna I, II ir III kategorijos sertifikatus ir sėkmingai dirba juvelyrikos srityje. Šiais mokymosi kursais domisi ir užsieniečiai iš JAV, Japonijos, Italijos, jie taip pat dalyvauja mokymuose. Užsieniečiams paskaitos vedamos anglų kalba. Menininkas, mokydamas amato, perteikia juvelyrikos meno subtilybes, demonstruoja darbo procesą, pabrėžia vienetinio meno kūrinio kūrybinio impulso svarbą bei savitumą. Supažindina lankytojus su juvelyrinėmis medžiagomis, akmenimis, jų savybėmis, jų įstatymo būdais ir reikšme papuošalui, pataria, kaip išsirinkti labiausiai tinkantį papuošalą. Kartu su mokiniais dalyvauja tarptautiniuose juvelyrikos meno konkursuose Lenkijoje, Legnicoje, bei kasmetinėje specializuotoje juvelyrikos mugėje „Ambertrip“.

Amato demonstravimas

Papuošalų gamybos procesą demonstruoja šios galerijos-studijos steigėjas, ir kiti studijoje-galerijoje dirbantys meistrai. Juvelyrikos amatas demonstruojamas darbo valandomis iš anksto susitarus. Kiekvieną pirmą mėnesio trečiadienį vyksta atvirų durų dienos, kur visi iš anksto užsiregistravusieji gali susipažinti su juvelyrikos amatu ir pasidaryti papuošalą.

Mokomoji programa

Vyksta juvelyrikos kursai suaugusiems III–V 17:30–20:00 val., VI 11:00–17:00 val. Jų metu galerijos – studijos mokiniai įgyvendina savo idėjas ir kuria naujus papuošalus. Eglė Vengalytė po laimėtų prizų tarptautiniuose konkursuose pradėjo dirbti savarankiškai, kaip menininkė juvelyrė. Dizaineris Dalius Razauskas atstovavo Lietuvos dizaino pasiekimams tarptautinėse mugėse Vokietijoje ir Japonijoje, kur pristatė savo juvelyrinių papuošalų kolekciją, sukurtą studijoje-galerijoje „D'arijaus papuošalai“.

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Vilniaus dailės akademijos Dizaino ir Rūbų modeliavimo katedromis Vilniuje bei Telšių dailės fakulteto Dizaino katedra, specializacija – juvelyrika, dėl studentų praktikų atlikimo.

Steigėjas

Darijus Gerlikas – profesionalus dailininkas juvelyras, kultūros vadybininkas.

Studio-Gallery "D'arijaus papuošalai" (Jewellery of D'Arijus)

Address: Dominikonų St. 7/20, LT-03110 Vilnius
Tel.: +370 5 212 3143
Mob. tel.: +370 611 00640
E-mail: darijusgalerija@gmail.com
www.darijaus.com

Working hours:
II, IV 12:00–20:00
III, V 12:00–18:00
VI 11:00–17:00

History and Introduction of Activity

The beginning of goldsmithery in Lithuania dates back to the 16th century. The European-level goldsmiths of the Renaissance were working in Vilnius. The cultural exchange between Lithuania and Italy has had special impact. The noble metals – gold, silver, copper alloys, tin – have been used since the 16th century. At that time the rings and clothing decorations were embellished by precious stones: diamonds, rubies, emeralds, and turquoise. They were used not only for jewellery, but also for table and ecclesiastical utensils. The goldsmiths could deepen their experience abroad, where they used to make the so-called masterpiece to prove their mastery. Such articles – masterpieces – were found in the Cathedral and it is the largest treasure of jewellery in Lithuania.

Darijus Gerlikas having completed the studies and internship in Florence, the workshop of the jewellers Chillers, whose family tradition dates back to the 19th century, returned to Lithuania and established the Studio and Gallery in the very centre of Vilnius. Here new pieces of art are born in front of the visitors, the students are learning, and the expositions are changed every month. 5 jeweller's working places were equipped here. 10–15 students study here every year. Some of them continue to cooperate with the artists of the gallery and continue studying. The students having completed this course are granted the certificates of categories I, II, III and are successfully working in the field of jewellery. These courses also interest the students from the USA, Japan, and Italy, who also attend the course. The classes for foreigners are in English. When teaching the crafts, the artists renders the subtleties of jewellery by demonstrating the process of work, emphasized the importance and

singularity of creative impulse for a one-of-the-kind piece of art. The visitors are introduced to jewellery materials, precious stones and their qualities, ways of embedding the stones and their meaning to the jewellery; they are also advised on selecting the most appropriate piece of jewellery. The artist together with the students participates in international art competitions in Poland, Legnica, and the annual specialised jewellery fair "Ambertrip".

Demonstration of Craft

The process of making jewellery is demonstrated by a professional artist Darijus Gerlikas, the founder of the Gallery and Studio, as well as other masters working in the Gallery and Studio. The crafts of jewellery is demonstrated during business hours upon an advance arrangement. Every first Wednesday of the month is the open door day, where everyone who has registered in advance can familiarise with the craft of jewellery and make a piece for himself/herself.

Training Programme

Classes of jewellery for adults are organised Wednesday–Friday 5:30–8:00 p.m., and Saturday 11:00 a.m.–5:00 p.m. During the classes, the students can realise their ideas, seek and create new jewellery. Having won several prizes in the international competitions, Eglė Vengalytė started working independently as a jeweller, the designer Dalius Razauskas is representing the achievements of Lithuanian design in German and Japanese fairs presenting his collection of jewellery created in the Gallery and Studio "D'arijaus papuošalai".

Cooperation and Future Vision

The company has signed cooperation agreements with the Departments of Design and Costume Design of Vilnius Academy of Arts and Jewellery specialisation of Department of Design of Telšiai Faculty of Fine Arts for practice of students.

Founder

Darijus Gerlikas – professional Artist-Jeweller, Manager of Culture.

Užupio kalvystės muziejus

Adresas

Užupio g. 26-2, LT-01203 Vilnius

Tel. (8 5) 215 3757

Mob. tel. 8 698 14122

El. paštas info@vilniauskalviai.lt

www.vilniauskalviai.lt

Darbo laikas:

II–V 10:30–18:30

VI 10:30–16:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Kalvystė – vienas seniausių amatų – sunkus, daug fizinių jėgų ir geros orientacijos reikalaujantis geležies menas. Net ir šiuolaikinių technologijų laikais pagrindinis įrankis – tvirtos kalvio rankos ir kūjis. Šio amato prasmė – daiktų gaminimas iš metalo. Žmogus, užsiimantis kalvyste, vadinamas kalviu. Pagrindinė kalvio įranga: priekalas, žaizdras, kūrenamas anglimi, dumplės, kūjis. Kalviai visose šalyse buvo gerbiami žmonės. Juk iš geležies rūdos gabalo, jie sugebėdavo sukurti daug nuostabių daiktų. Patys seniausi rasti geležies dirbiniai pagaminti prieš maždaug 4000 m. Kalvystės amatas tarnavo ir karaliaus dvarui, ir miestų, dvarų bei kaimų ekonomikai. Iki XIX a. antrosios pusės Lietuvoje kalviai daugiausia buvo svetimtaučiai. XIX a., be žydų tautybės amatininkų, Lietuvoje kalvyste vertėsi visų kaimyninių tautų žmonės – rusai, baltarusiai, lenkai, vokiečiai, latviai. Nuo XIX a. 8–9 dešimtmečių kalvyste vis dažniau ėmė verstis lietuviai. Ilgainiui kiekvienas miestas ir kaimas turėjo savo kalvius. Būdavo dviejų specializacijų kalviai: ūkio arba meno reikalams. XVIII a. pabaigoje, Lietuvą įtraukus į Rusijos imperijos sudėtį, metalo žaliava pradėta gabenti iš centrinių Rusijos bei Lenkijos karalystės gubernijų.

Geležis nebuvo labai brangi, neretai buvo pigesnė už medieną. Po pramoninės revoliucijos kalvystė daugiausia orientuota į dekoratyvinę taikomąją ir meninę gamybą.

Kalviškas dirbinys sušildytas jį pagaminusio meistro rankų ir širdies šilumos, ko negali pakeisti net tobuliausių formų lazeriais pjaustyti arba staklėmis štampuojami gaminiai. Neturi jie tos šilumos, todėl metalai iš metų ir įkuria savo žaizdrą kalvis, todėl ima į rankas kūjį ir reples.

Muziejaus-galerijos-dirbtuvės tikslas – puoselėti, plėtoti ir saugoti senąsias kalvystės amato tradicijas, perduoti turimas žinias rodant ir pasakojant apie senojo amato subtilybes augančajai kartai, atskleidžiant amato grožį ir tradicijų prasmę. Čia vilniečiai ir miesto svečiai supažindinami su kalvystės amato istorija, jo raida, demonstruojami unikalūs muziejiniai eksponatai nuo kalviškų vinių ir laimę nešančių pasagų iki subtilių žvakidžių ir kalviškos juvelyrikos pavyzdžių, suvenyrų. Rasite čia ir tai, kas įrašyta į UNESCO kultūros nematerialaus paveldo sąrašą – tik Lietuvoje išlikusių, pagonybės simboliais papuoštų ir senovės lietuvių pasaulėjautą perduodančių saulučių. Kryždirbystės istorijai atminti ir įprasinti veikia nuolatinė kryžių ir saulučių paroda. Ne mažiau kaip pusė apsilankusiųjų – užsienio turistai, neslepiantys savo susižavėjimo pristatomu kalvystės amatu.

Galerijoje pamėgo lankyti jaunavedžiai, kurie su vestuvių svita kala laimės pasagas, užsakomos mergvakarių ir bernvakarių šventės, jų metu pageidaujama pristatyti kalvystės amatus su praktiniais užsiėmimais.

2010 metais Lietuvos tautinio paveldo sertifikatas buvo suteiktas gaminamiems kryžiams, saulutėms ir tradicinėms antkapinių paminklų viršūnėms.

Amato demonstravimas

Amatas demonstruojamas antradieniais 14:00–16:00 val. ir kiekvieną mėnesio pirmą trečiadienį 15:00–18:00 val. Amatą demonstruoja jauna kalvė Aelita Kovalevskaja.

Mokomoji programa

Programa sudaryta pagal dvi amžiaus grupes – suaugusiesiems ir vaikams. Kiekvienai amžiaus grupei individualiai parengtos mokymo programos ir praktinės užduotys. Kalvio amato pagrindų ir praktinių įgūdžių moko profesionalus menininkas Raimondas Vaitkūnas bei kiti profesionalūs žmonės kalviai. Kursai mokami. Ekskursijos priimamos iš anksto susitarus.

Steigėjai

UAB „Vilniaus kalviai“, kalvis Raimondas Vaitkūnas

Užupis Smithery Museum

Address: Užupio St. 26-2, LT-01203 Vilnius
Tel.: +370 5 215 3757
Mob. tel.: +370 698 14122
E-mail: info@vilniauskalviai.lt
www.vilniauskalviai.lt

Working hours:
II–V 10:30–18:30
VI 10:30–16:00

History and Introduction of Activity

Blacksmithing – one of the oldest crafts – is a form of art requiring great physical strength and good orientation. Strong hands and a hammer serve as the main tool of the blacksmith even in the modern era of technologies. The purpose of this craft is the creation of objects from metal. A person who practices blacksmithing is called a blacksmith. The main tools of the blacksmith include the anvil, hearth heated with coal, bellows and hammer. Blacksmiths used to be held in high esteem in all countries. It is no surprise because they were able to create many wonderful things from a piece of iron ore. The oldest iron articles were produced around 4000 years ago. The craft of blacksmithing served both to the king's manor and to the economy of cities, manors and villages. Until the second half of the 19th century, the blacksmithing in Lithuania was practiced by people of other nationalities. In the 19th century, besides Jewish craftsmen, the people of all the neighboring countries pursued this craft including Russians, Belarusians, Poles, Germans and Latvians. From the 1870s and 1880s, an increasing number of Lithuanians started practicing the craft of blacksmithing. In the long run, each city and village had their own blacksmiths. There were blacksmiths of two specializations: blacksmiths who forged domestic items and those who made art. In the late 18th century, after Lithuania was annexed to the Russian Empire, people started bringing metal from the Central provinces of the kingdoms of Russia and Poland. More metal was available after abolition of serfdom, when the industrial sectors of metal processing were developed.

Sufficient supply of metal made impact on its use and determined its price. Iron was not very expensive. It was often cheaper than wood. After Industrial Revolution, blacksmithing is mostly oriented towards the production of applied and artistic decorative articles. However, the article produced by a blacksmith and warmed by his hands and heart cannot be replaced by the mass production items of the most perfect shapes made with lasers and machinery. They lack this warmth and that is why the blacksmith continues to set up his hearth and take his hammer and pliers into his hands.

The aim of the museum-gallery is to foster, develop and preserve the old traditions of the blacksmithing craft, to pass over the knowledge by showing and telling the youngest generation about the nuances of the old craft, revealing the beauty of the craft and the meaning of traditions. Here, the residents and visitors of Vilnius are introduced to the history and development of blacksmithing. In addition, various unique museum items are exhibited here from the blacksmith's nails and luck bringing horseshoe through subtle candlesticks and examples of blacksmith jewelry to souvenirs.

Here you will find things that have been inscribed into the UNESCO list of intangible cultural heritage – the “suns” which have survived only in Lithuania and which are decorated with pagan symbols reflecting ancient worldview of Lithuanians. The permanent exhibition of crosses and suns is always open to visitors which remind them of cross making traditions.

The gallery has become the point of attraction for newlyweds who together with wedding guests can forge lucky horseshoes here. Visitors can order bachelorette or bachelor parties during which the blacksmith's craft is presented and practical workshops are held. In 2010, the certificate of Lithuanian national heritage was granted to our crosses, suns and traditional tops of grave monuments.

Demonstration of Craft

The craft is demonstrated on Tuesdays from 2:00 p.m. to 4:00 p.m. and on the first Wednesday of each month at 3:00 p.m.–6:00 p.m. The craft is demonstrated by a young blacksmith Aelita Kovalevskaja.

Training Programme

Programme has been created according to two age groups – adults and children. The training programmes and practical tasks individually prepared for each age group. The basics and practical skills of the blacksmith's craft are taught by a professional artist Raimondas Vaitkūnas and other professional blacksmiths of the company. Fees apply to the courses. Group tours are welcome at the gallery with prior arrangement.

Founders

“Vilniaus kalviai” UAB,
blacksmith Raimondas Vaitkūnas.

Galerija-dirbtuvė „Vitražo manufaktūra“

Adresas

Stiklių g. 6-8, LT-01131 Vilnius

Tel. (8 5) 212 1202

Mob. tel. 8 656 11821

El. paštas info@stainedglass.lt

www.stainedglass.lt

Darbo laikas:

II–V 11:00–19:00

VI 11:00–17:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Dominikonų bažnyčioje Vilniuje galima pasigrožėti XIX a. vitražu „Marija Rožančinė“, Oginskių koplyčios vitražai įkomponuoti dviarkiuose languose, Šv. Jonų bažnyčia taip pat puošia vitražai. Juos 1863 m. pagal Juozapo Vilčinskio projektą sukūrė Paryžiaus meistrai. Nuo seniausių laikų vitražai buvo įspūdingiausias akcentas puošiant monumentalius pastatus – bažnyčias, didikų rūmus, visuomeninius pastatus. Vitražas – vienintelė meno forma, jungianti stiklą ir šviesą. Lietuvoje stiklininkystės ir vitražo istorija siekia XV–XVI a. Senuosiuose Vilniaus planuose minima Stiklių gatvė, kurioje buvo prekiaujama stiklu ir jo dirbiniais. Labiausiai stiklininkystė suklestėjo XVI–XVIII a. Buvo gaminami stikliniai indai, sietynai veidrodžiai. Pasaulyje žinomos trys vitražo tradicijas turinčios mokyklos. Tai – Vokietijos, Siaurės Amerikos ir Lietuvos. Vilniaus dailės akademija taip pat paruošia puikius vitražistus, kurie dirba Lietuvoje ir už jos ribų.

Stiklių gatvėje „Vitražo manufaktūra“ įkurta pratęsiant miesto urbanistinio paveldo tradiciją. Šios galerijos-dirbtuvės įkūrėja bei čia dirbantys menininkai ir meistrai siekia atkreipti dėmesį į vitražą kaip monumentalųjį meną – garsinantį Lietuvą Europoje ir visame pasaulyje, stengiasi atskleisti vitražo grožį, jo nenykstančią vertę, unikalumą – kai iš be galo trapios medžiagos kuriami įstabūs kūriniai.

Galerijoje dirbantys vitražistai nemokamai teikia profesionalias konsultacijas, demonstruoja vitražo montavimo procesą, pasakoja jo istoriją. Ypač daug dėmesio skiriama rengiant pažintinius ugdomuosius užsiėmimus vaikams bei moksleiviams. Įgyvendinami projektai, susiję su vitražo pažinimu ir pradinių įgūdžių įgijimu. Vykdoma muziejinė veikla – eksponuojami senieji vitražo klasikų projektai, fragmentai bei eskizai ir šiuolaikinių vitražistų darbai. Galerijos-dirbtuvės veikla stengiamasi ugdyti šios šakos gerbėjus bei kūrėjus.

Amato demonstravimas

Trečiadieniais nuo 15:00 iki 17:00 val. nemokamai demonstruojamas vitražo kūrimo menas bei pasakojama apie jį. Čia sužinosite, kas yra geležies oksidai, glazūros, šablonai ir, kodėl jie reikalingi, kaip montuojamas vitražas, kokių įrankių ir technikos tam reikia. Supažindinama su vitražu kaip meno kūriniumi ir jo pritaikymu namų interjere. Į visus užsiėmimus bei trečiadienio ekskursijas registracija išankstinė.

Mokomoji programa

Profesionalūs menininkai veda įvairių lygių pamokėles:

1. Stiklo kelias;
2. Vitražo gamybos demonstravimas ir mokymai (2 variantai).

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Bendradarbiaujama su Kauno kolegijos J. Vienožinskio menų fakultetu, Vilniaus turizmo agentūromis, vitražo meistrais iš Lietuvos, Anglijos, Rusijos, Belgijos, Danijos, Turkijos ir kt.

Steigėja

Julija Vaičienė (dailininkė vitražistė)

Gallery-Workshop "Vitražo manufaktūra" (Stained Glass Manufactory)

Address: Stiklių St. 6-8, LT-01131 Vilnius
Tel.: +370 5 212 1202
Mob. tel.: +370 656 11821
E-mail: info@stainedglass.lt
www.stainedglass.lt

Working hours:

II–V 11:00–19:00
VI 11:00–17:00

History and Introduction of Activity

In the Dominican church, one can admire the 19th century stained-glass work "Mary the Rosary", the stained-glass of Oginskiai chapel is fitted into the double-arched windows; the St. John's church is also decorated with stained-glass windows. They were created in 1863 by Parisian masters according to the design of Juozapas Vilčinskis. Since ancient times, stained glass windows have been the most impressive element in decorating monumental buildings such as churches, noblemen's palaces and public buildings. Stained glass is the only form of art combining glass and light. In Lithuania, the history of glass and stained glass making can be traced back to the 15th–16th centuries. The old maps mention Stikliai (Glassmakers') Street where people used to sell glass and items produced from it. Glassmaking reached its peak in the 16th–18th centuries. Such items as dishes, chandeliers and mirrors were produced from glass. There are three schools in the world having stained-glass traditions: German, North American and Lithuanian. Vilnius Academy of Fine Arts also prepares excellent stained glass makers who works both in Lithuania and abroad.

"Vitražo manufaktūra" was established in Stikliai (Glassmakers') Street not without a reason. In this way, the tradition of urban heritage of the city was continued. The founder of this gallery-workshop as well as the artists and masters working here aims to draw the public's attention to stained glass as a monumental art raising the profile of Lithuania in the world and strives to reveal the beauty of stained glass as well as its lasting value and uniqueness because these wonderful works are made from incredibly fragile material.

The stained-glass makers working in the gallery provide professional consultations free of charge, demonstrate the process of assembling stained glass and introduce visitors to its history. Particular attention is paid to the organization of introductory-educational workshops for children and students. The gallery implements projects for acquiring knowledge and basic skills of making stained glass. Here, museum activities are also performed: the gallery exhibits the old designs, fragments and sketches of stained glass classics as well as the works of modern stained glass makers. The aim of the gallery-workshop activity is to educate admirers and creators of this art.

Demonstration of Craft

The art of creating stained glass is demonstrated and presented free of charge on Wednesdays from 3:00 p.m. to 5:00 p.m. Here you will learn what iron oxides, glazes and templates are and why they are necessary, how stained glass is assembled, what tools and equipment are used. Visitors are introduced to stained glass as a work of art and its application in the interior of the house. All workshops and Wednesday excursions require advance registration.

Training Programme

Professional artists hold classes of various levels:

1. Glass Road;
2. Demonstration of stained glass production and training (2 variants).

Cooperation and Future Visions

The gallery-workshop cooperates with J. Vienožinskis Faculty of Arts at Kaunas College, Vilnius tourism agencies and stained glass masters from Lithuania, England, Russia, Belgium, Denmark, Turkey and other countries.

Founder

Julija Vaičienė (painter-stained glass maker)

Dangės stiklas

Adresas Savičiaus g. 10, LT-01127 Vilnius
Mob. tel. 8 610 80172
El. paštas dangesstiklas@gmail.com
www.dangesstiklas.lt

Darbo laikas:
II 16:00–19:00
IV 16:00–19:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Bažnyčių langų vitražuose vaizduojamos religinės scenos nuo neatmenamų laikų darė žmogui didelį įspūdį ir buvo suprantami kaip permatomi paveikslai. Viduramžiais stiklai buvo vos skaidrūs ir mums įprastą skaidrų stiklą išmokta gaminti tik XVIII a. Vėliau vitražai paplito dvaruose, pilyse bei rūmuose. Juose buvo vaizduojama heraldika, istoriniai įvykiai, fauna, flora ir kt. Lietuvoje stiklininkystės ir vitražo istorija siekia XV–XVI a. Archeologinių kasinėjimų metu Lietuvoje randami spalvoto stiklo montuoti su švinu fragmentai. Dėl daugelio gaisrų ir karų, nepažeistų vitražų iki šių dienų neišliko. Stiklo gaminių randama Vilniaus Pilaitės pilies ir Žemutinės pilies teritorijoje. XIII–XIV a. Lietuvoje stiklas buvo retas ir brangus, todėl to laikotarpio stiklo radinių nėra daug. Pirmoji stiklo manufaktūra Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje pradėjo veikti XVI a. viduryje. Lietuviški stiklo gaminiai aprūpino ne tik Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lenkijos rinką, bet pasiekdavo ir Rusiją, Vokietiją.

Tęsdama vitražininkystės ir stiklininkystės tradicijas, jauna profesionali vitražo dailininkė Danguolė Matijošienė kuria įvairių technikų vitražus bei stiklo juvelyrinką, aktyviai dalyvauja parodose ir mugėse, amatų šventėse, vykdo švietėjišką veiklą, supažindindama visuomenę su stiklo subtilybėmis, vitražo istorija ir gamybos technologijomis galerijoje, muziejuose, miestų šventėse ir privačiuose renginiuose Lietuvoje ir užsienyje.

Amato demonstravimas

Amatas demonstruojamas antradieniais ir ketvirtadieniais 16–19 valandomis.

Mokomoji programa

Mokomųjų užsiėmimų metu supažindinama su stiklo ir vitražo istorija bei technologijomis. Suteikiama galimybė patiems pasigaminti vitražą ar papuošalus iš stiklo. Užsiėmimai yra mokami ir vyksta iš anksto užsiregistravus šiomis temomis:

1. Vitražas (1–4 žmonių grupė, užsiėmimo trukmė 3 akad. valandos);
2. Stiklo juvelyrinka (4–8 žmonių grupė, užsiėmimo trukmė 2 akad. valandos).

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Bendradarbiaujama su Lietuvos švietimo įstaigomis, muziejais.

Steigėja

Danguolė Matijošienė

Dangė glass

Address: Savičiaus St. 10, LT-01127 Vilnius
Mob. tel.: +370 610 80172
E-mail: dangesstiklas@gmail.com
www.dangesstiklas.lt

Working hours:

II 16:00–19:00
IV 16:00–19:00

History and Activities

The stained glass windows of the churches portraying religious scenes have old been making a big impression on people and have always been seen as transparent paintings. In the Middle Ages, glass was hardly transparent, while the glass that we are used to see today was brought into production only in the 18th century. Later stained glass spread to manor estates, castles and palaces. It depicted heraldry, historical events, fauna, flora etc. Lithuanian glass industry and stained glass history dates back to the 15th-16th centuries. During archaeological excavations in Lithuania, fragments of coloured glass with lead are found. There are no articles of stained glass survived to the present day as there were numerous wars and fires. Glass products are found in the territories of Vilnius Pilaitė castle and Lower castle. In the 13th-14th centuries glass was expensive and very rear in Lithuania. That is why there are so little glass findings of that period. The first glass factory in Grand Duchy of Lithuania was established in the middle of the 16th century. Lithuanian glass manufactures were supplied not only to the markets of Grand Duchy of Lithuania and Poland but also to Russia and Germany.

A young stained glass artist Danguolė Matijošienė is continuing the stained glass industry and glass industry till now. She creates stained glass in various techniques of performance as well as glass jewellery, actively participates in various expositions, fairs and crafts festivals. She carries out educational activities by introducing to people glass subtleties, stained glass history and manufacturing technologies in galleries, museums, town festivals and private shows both in Lithuania and abroad.

Craft demonstration

The craft is being demonstrated on Tuesdays and Thursdays from 04:00 to 07:00 p.m.

Training programme

During the training programmes, participants are familiarised with the history of glass and stained glass as well as their manufacturing technologies. Everyone is provided with an opportunity to manufacture a stained glass item or jewellery themselves. These classes are charged with a fee (advance registration is required) and the following topics are available:

1. Stained glass (1–4 persons group, 3 academic hours);
2. Glass jewellery (4–8 persons group, 2 academic hours).

Cooperation and future visions

Cooperation with Lithuanian education institutions and museums.

Founder

Danguolė Matijošienė

Baltijos gintaro meno centras

Adresas Šv. Mykolo g. 12, LT-01124 Vilnius
Tel. (8 5) 212 0499
Faksas (8 5) 262 3092
El. paštas info@ambergallery.lt
www.ambergallery.lt

Darbo laikas:
I–VII 9:00–18:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Baltijos gintaras – žinomas kaip ypatingo grožio gamtos kūrinys. Pirmieji apie mūsų krašto gyventojus pradėjo rašyti romėnai. Jie pastebėjo, kad baltų gentys vienintelės iš visų jūros pakrantėse rankioja ir parduoda gintarą, jų pačių vadinamą „glesum“. Intensyvi prekyba gintaru vyko su antikinėmis Viduržemio jūros civilizacijomis: graikais, sirais, egiptiečiais ir romėnais. Gintaras buvo naudojamas kaip gražus papuošalas ir vartojamas kaip vaistas nuo įvairių ligų.

Pirmieji gintariniai dirbiniai pradėti gaminti jau prieš 5 tūkst. metų. Tuo laiku gintarą apdirbdavo titnago grandukais, rėžtukais. Geležies amžiuje gintarą apdirbti tapo daug paprasčiau, o viduriniais amžiais pradėtas lydyti gintaras prarado savo tikrąjį, natūralų grožį. Gintaras kaip žaliava naudotas beveik iki pat XX a. vidurio. Dizaineris Feliksas Daukantas davė pradžią naujam požiūriui į gintarą. Vėl pradėtas puoselėti natūralus gintaro grožis. Pažintis su Hamburgo universiteto profesoriumi Wolfgangu Waitsohatu, žinomu pasaulyje gintaro specialistu, atnešė netikėtų vaisių. 1995 m. Nidos gintaro galerijoje-muziejuje dirbęs mokslininkas tarp eksponatų rado iki tol neatrastos vorų, giminės atstovą medžioklinį vorą. Stengiantis plėsti geografinį gintaro populiarumą buvo sukurta kilnojamoji ekspozicija „Gintaro istorija ir dizainas“. Paroda kartu su įranga sudaro apie 700 kg ir užima 120 kv.m plotą. 2001 m. ji buvo eksponuota Islandijoje (Reikjavikas), 2002 m. – Kanadoje (Otava), 2003 m. – JAV (Vašingtonas, Čikaga), Italijoje (Roma).

Šiame kultūros centre vizualiai ir meniškai pateikta Baltijos gintaro susidarymo istorija. Rodoma įspūdinga ir unikali Baltijos gintaro gabalų kolekcija, kurioje atskleista gintaro spalvų, dydžių ir natūralių formų įvairovė. Galerijoje yra autentiškų inkluzų pavyzdžių, kurių unikaliausias – driežas gintare. Pažintis su gintaru tęsiama medicininio, energetinio ir pramoninio aspektu. Eksponuojamas „Gintaro kelias“ puikiai iliustruoja pasakojimą apie Baltijos gintarą, o įrengta alka suteikia žinių apie senąsias pagonių šventvietes Lietuvoje. Čia lankytojai supažindinami su senovinėmis pagonių apeigomis ir gintaro vaidmeniu jose bei vykdoma aktyvi šviečiamoji veikla. Baltijos gintaro meno centras reguliariai organizuoja individualias lietuvių menininkų parodas. Galerija suteikia puikią galimybę lankytojams gyvai pamatyti ir dalyvauti gintaro apdirbimo procese.

Amato demonstravimas

Amato demonstravimo valandos – iš anksto susitarus pirmadieniais, ketvirtadieniais. Papuošalų gamybos procesą demonstruoja profesionalus menininkas Nerijus Erminas.

Mokomoji programa

1-oji šviečiamoji programa vaikams:

1 pamoka – 1 akademinė valanda, 10–15 moksleivių grupei – nemokama. Pristatoma gintaro priešistorė.

2-oji šviečiamoji programa vaikams:

2 pamokos po 1 akademinę valandą
10–15 moksleivių grupei.

1 pamoka: supažindinama su gintaro apdirbimo istorija; rodomi gintaro apdirbimo būdai – nuo seniausių laikų iki šių dienų; supažindinama su gintaro apdirbimo įrankiais.
2 pamoka: išmokoma šlifuoti, poliruoti gintarą bei išgręžti skylutę gintare.

Šviečiamoji programa suaugusiesiems:

naudojant šiuolaikinę gintaro apdirbimo techniką, dalyviai mokomi profesionaliai apdirbti gintarą, pasidaryti gintarinį amuletą.

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Baltijos gintaro meno centras kasmet sulaukia vis daugiau lankytojų, itin pastebimas lietuvių susidomėjimas gintaro apdirbimo programomis ir pačiu gintaru. Tikimasi, kad aktyviai bendradarbiaujant su Lietuvos mokymo įstaigomis, menininkais, turizmo agentūromis ir toliau bus populiarinamas gintaras tiek tarp užsienio turistų, tiek tarp miesto gyventojų ir svečių. Baltijos gintaro meno centro galerija-dirbtuvė yra Tarptautinės gintarininkų asociacijos narė.

Steigėjas

Kazimieras Mizgiris – Lietuvos fotomenininkų sąjungos narys, Tarptautinės fotografijos meno federacijos menininkas.

Baltic Amber Art Centre

Address: Šv. Mykolo St. 12, LT-01124 Vilnius
Tel.: +370 5 212 0499
Fax: +370 5 262 3092
E-mail: info@ambergallery.lt
www.ambergallery.lt

Working hours:
I–VII 9:00–18:00

History and Introduction of Activity

Baltic amber is famous as a creation of nature of extraordinary beauty. The Romans were the first to write about the dwellers of our land. They noticed that the Baltic tribes were the only ones to collect and sell amber, which they called glesum. Trading of amber was intense with the antique civilisations of the Mediterranean: the Greeks, the Syrians, the Egyptians, and the Romans. Amber was used as a decoration and as a medicine for many diseases.

The first amber articles were made 5 thousand years ago. At that time, amber was processed by flint scrapers and cutters. In the Iron Age, amber processing became much simpler, and in the Middle Ages, amber lost its natural beauty due to melting. Amber was used as a raw material until the middle of the 20th century. The designer Feliksas Daukantas started a new attitude towards amber.

The meeting with Wolfgang Waitsohat, the Professor of Hamburg University and a well-known specialist of amber, bore unexpected fruit. In 1995 the scientist was working in the Gallery and Museum of Amber in Nida and found a representative of a previously not discovered strain of spiders – a hunting spider. In order to enhance geographical popularity of amber, a travelling exposition "History and Design of Amber" was created. The exhibition and the equipment weighs 700 kg and covers an area of 120 square meters. In 2001, it was displayed in Iceland (Reykjavik), in 2002 – in Canada (Ottawa), in 2003 – in the USA (Washington, Chicago), and Italy (Rome).

This cultural Centre visually and artistically presents the history of formation of Baltic amber. An impressive and unique collection of pieces of amber is displayed, which reveals the variety of amber colours, sizes and natural shapes. In the Gallery one can see authentic examples of inclusions, including the unique one – a lizard in amber. Amber is also introduced in medical, energetic, and industrial aspects. The display of "Road of Amber" illustrates the story of Baltic amber and an equipped place of worship provides the knowledge about ancient pagan sacred places in Lithuania. The visitors are introduced to the ancient pagan rituals and the role of amber in them.

Baltic Amber Art Centre regularly organises individual exhibitions of Lithuanian artists. The Gallery provides an excellent opportunity for the visitors to see and participate in the process of amber processing performed.

Demonstration of Crafts

The hours of demonstration of crafts are on Mondays and Thursdays according to an arrangement beforehand. The process of making jewellery is demonstrated by a professional artist Nerijus Erminas.

Training Programme

Training programme No. 1 for children:
1 class of 1 academic hour for a group of 10–15 students is free of charge. It includes the presentation of the prehistory of amber.

Training programme No. 2 for children:
2 classes of 1 academic hour each for a group of 10–15 students.

Class 1: introduction to the history of amber processing, demonstration of amber processing – from the oldest times till today, introduction of amber processing tools.
Class 2: learning how to polish and smooth amber and to drill a hole.

Training programme for adults:

1) The participants learn to make an amber amulet using contemporary amber processing equipment; 2) Classes of professional amber processing led by the artist Mr. Erminas.

Cooperation and Future Vision

The Baltic Amber Art Centre is visited by increasingly more people every year. The interest of Lithuanians in amber and amber processing programmes is especially noticeable. We believe that active cooperation with Lithuanian education institutions, artists, and tourism agencies will help to popularise amber further among foreign tourists and town residents and guests.

Founder

Kazimieras Mizgiris - member of the Union of the Lithuanian Art photographers, artist of the International Federation of Photographic Art.

Gintaro skulptūrų muziejus „Amber“

Adresas Aušros Vartų g. 9, LT-01131 Vilnius
Tel. (8 5) 212 1988
El. paštas info@ambergift.lt
www.ambergift.lt

Darbo laikas:
I–V 10:00–19:00
VI 10:00–17:00
VII 10:00–15:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Gintaro kelias vandeniu ir svarbiausiais prekybos takais per daugelį amžių vedė iš Europos į Aziją ir atgal, iš šiaurinės Afrikos į Viduržemio jūrą. Gintaras buvo gabenamas iš Šiaurės ir Baltijos jūrų krantų Vyslos ir Dniepro upėmis į Italiją, Graikiją, Juodąją jūrą ir Egiptą prieš tūkstančius metų ir vėliau. Romos imperijos laikais pagrindinis kelias vedė į pietus nuo Baltijos kranto Prūsijoje per Bojų žemę (dabar Čekijos Respublika ir Slovakija) į Adrijos jūrą. Netgi garsus senovės egiptiečių faraonas Tutanchamonas buvo palaidotas su brangenybėmis, tarp kurių rasta dirbinių iš baltiško gintaro. Lietuvos teritorijos gyvenvietėse gyvenę žmonės taip pat jau daugiau nei prieš 1000 metų gamino gintaro dirbinius buičiai ir apeigoms. Gintaro paklausa visais laikais buvo didelė, ir pajūrio gyventojai tuo naudojosi. Istorikai teigia, kad gintaro apdirbimo verslas vystėsi jau XVII a. Palangoje buvo gintaro dirbtuvės, o ne vien gintaro gaminius gaminantys ir pardavinėjantys pavieniai meistrai.

Kol muziejininkai nesėkmingai ieško Antrojo pasaulinio karo metais dingusio garsiojo Gintaro kambario, gintaro skulptūrų muziejus „Amber“ įkūrė lietuviškąjį gintaro kambarį, kurio sienoms ir luboms panaudota 300 kg smulkaus gintaro. Tai unikalus ir vienintelis tokio tipo muziejus ne tik Lietuvoje, bet ir pasaulyje. Muziejaus ekspozicija buvo kuriama 10 metų. Kiekvienas eksponatas – unikalus ir nepakartojamas, sukurtas Lietuvos dailininkų juvelyrų iš natūralaus Baltijos gintaro. Muziejus išskirtinis dar ir tuo, kad čia galima įsigyti muziejinių gintaro eksponatų. Organizuojamos pažintinės ekskursijos, kurių metu pasakojama apie gintaro atsiradimo istoriją, gavybos, apdirbimo ir panaudojimo tradicijas. Daug sukaupta informacijos apie gintaro gydomąsias savybes, gintaro rūgšties teigiamą biostimuliuojamąjį poveikį organizmui, savybę stiprinti imuninę, nervų bei kitas žmogaus organizmo sistemas. Nuo 1989 metų muziejus reprezentuoja mūsų šalį prestižinėse juvelyrinėse parodose Sveicarijoje, Austrijoje, Portugalijoje, Suomijoje, Pietų Korėjoje, Taivanyje, Italijoje, Vokietijoje, pasaulinėse „Expo“ parodose Seule, Lisabonoje, atstovavo Lietuvai „Expo 2008“ Zaragoze, pasaulinėje parodoje „Expo 2010“ Sanchajuje (Kinija).

Steigėjai

UAB „Amber“, Šarūnas Davainis (verslininkas)

Museum of Amber Sculptures "Amber"

Address: Aušros Vartų St. 9, LT-01131 Vilnius
Tel. +370 5 212 1988
E-mail: info@ambergift.lt
www.ambergift.lt

Working hours:
I–V 10:00–19:00
VI 10:00–17:00
VII 10:00–15:00

History and Introduction of Activity

The Amber Road led from Europe to Asia and back, and from northern Africa to the Mediterranean Sea through water and main trade routes for centuries. Amber was transported from the North Sea and Baltic Sea coasts overland by way of the Vistula and Dnieper rivers to Italy, Greece, the Black Sea, and Egypt thousands of years ago, and long after. In Roman times, the main route ran south from the Baltic coast in Prussia through the land of the Boii (modern Czech Republic and Slovakia) to the Adriatic Sea. Even the famous pharaoh of Ancient Egypt Tutankhamun was buried with articles from Baltic amber.

Over 1000 years ago, people who lived in the settlements in the Lithuanian territory also made amber articles for domestic or ceremonial uses. In all times there was a great demand for amber so the dwellers of the coastal region made the most of it. Historians say that the trade of amber processing developed so that in the 17th century there were amber workshops in Palanga rather than individual masters producing and selling amber articles.

While museums have been searching unsuccessfully for the famous Amber Chamber which disappeared during World War II, the museum of amber sculptures "Amber" has established a Lithuanian amber chamber which walls and ceiling are made from 300 kg of fine amber. It is a unique and one of its kind museum not only in Lithuania but also in the world. The creation of the museum's exposition took 10 years. Produced by Lithuanian artists-jewelers from natural Baltic amber, each item is unique and inimitable. One more thing making this museum unique is the possibility to buy amber exhibits. It also organizes sightseeing tours during which the visitors can learn about the history of amber origin, the traditions of amber extraction, processing and use. A lot of information has been collected on the healing properties of amber, positive biostimulating effect of amber acid as well as its property to enhance immune, nervous and other systems of the human body. Since 1989, the museum has represented our country in the prestigious jewelry exhibitions in Switzerland, Austria, Portugal, Finland, South Korea, Taiwan, Italy, Germany, world expo exhibitions in Seoul, and Lisbon. It represented Lithuania in "Expo 2008" in Zaragoza and in the world exhibition "Expo 2010" in Shanghai, China.

Founders

"Amber" UAB,
Šarūnas Davainis (entrepreneur)

Neris

Rinktinės g.

Tilo g.

Gedimino pr.

Gedimino pr.

Pamėnkalnio g.

Totorių g.

T. Vrublevskio g.

Vilniaus g.

Skapo g.

Šv. Mykolo g.

Maironio g.

Universiteto g.

Pilies g.

Šv. Ignoto g.

Latako g.

Dominikonų g.

12

J. Basanavičiaus g.

10

8

Trakų g.

9

Sikelių g.

6

Vokietų g.

5

14

11

Didžioji g.

Boško g.

Pranciškonų g.

4

Šv. Kazimiero g.

Žemaitijos g.

16

15

Ligoninės g.

Rūdninkų g.

Arkių g.

Subačiaus g.

3

Naugarduko g.

Mindaugo g.

Pylimo g.

13

Bazilijonų g.

Austros Vartų g.

Kauno g.

Ratgyvoklos g.

Šv. Stepono g.

- I** Vilniaus dailiųjų amatų asociacija
Fine Crafts Association of Vilnius
- II** Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūra
Vilnius Old Town Renewal Agency

- 1** Užupio kalvystės muziejus
Užupis Smithery Museum
- 2** Vilniaus puodžių cechas
Workshop of Vilnius Potters
- 3** Juodosios keramikos galerija-dirbtuvė
„Molio laumė“ / Black Ceramics Gallery
and Workshop "Molio laumė" (Clay Fairy)
- 4** Dirbtuvė-galerija „Amatų gildija“
Workshop-Gallery "Amatų gildija"
(Guild of Crafts)
- 5** Galerija-dirbtuvė „Vitražo manufaktūra“
Gallery-Workshop "Vitražo manufaktūra"
(Stained Glass Manufactory)
- 6** Galerija „Sauluva“
Gallery "Sauluva"
- 7** Baltijos gintaro meno centras
Baltic Amber Art Centre
- 8** Auksakalių gildijos galerija „Meno niša“
Goldsmith Guild gallery "Meno niša"
(Art Niche)
- 9** Studija-galerija „D'arijaus papuošalai“
Studio-Gallery "D'arijaus papuošalai"
(Jewellery of D'Arijus)
- 10** Studija-galerija „Delmonas“
Studio-Gallery "Delmonas"
- 11** Amatininkų klubas „Dvaro meistrai“
Craftsmen Club "Dvaro meistrai"
(Masters of Manor)
- 11** Tekstilės dirbtuvės „Gražioji skiautė“
Textile Workshop "Gražioji skiautė"
(Beautiful Patch)
- 11** Dangės stiklas
Dangė glass
- 12** Tautodailininko Klaido Navicko
dirbtuvė-salonas / The Workshop-Salon
of Folk Artist Klaidas Navickas
- 13** Gintaro skulptūrų muziejus „Amber“
Museum of Amber Sculptures "Amber"
- 14** Tekstilės galerija „Jūratės stiliaus
idėjų grupė“ / Textile Gallery "Jūratės
stiliaus idėjų grupė" (Group of Style Ideas)
- 15** Amatų ir menų centras „Nauja sirena“
Centre of Crafts and Arts "Nauja sirena"
(New Siren)
- 16** Juvelyrikos galerija „Atvira Ažuolo studija“
Gallery of Jewellery "Atvira Ažuolo studija"
(Open Studio)

□ Senamiesčio dalies įtrauktos į UNESCO paveldo sąrašą riba / Boundary of the UNESCO World Heritage Site

Vilniaus puodžių cechas

Adresas

Užupio g. 9/Paupio g. 2-20, LT-01202 Vilnius
Tel. (8 5) 260 8505
Mob. tel. 8 659 99040, 8 659 99041
El. paštas info@pottery.lt
www.pottery.lt

Darbo laikas:

II–V 11:00–19:00
VI 12:00–16:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Lietuvos teritorijoje pirmieji keramikos dirbiniai pasirodė prieš 7 tūkstančius metų. Tai lipdyti, daugiausia smailiadugniai indai iš molio, kuriuose gausu organikos priedų. Šie indai buvo išdegami atvirose ugnivietėse. Vėlesniais laikotarpiais į molį pradėta maišyti grūsto granito, indai tapo tvirtesni. Nuo IX–X a. indų gamybai Lietuvos teritorijoje pradėtas naudoti rankinis puodžiaus ratas (stovyklas).

Ankstyvoji Vilniaus keramika nesiskyrė nuo apylinkių keramikos. XIV–XV a. pasirodė pirmieji vietiniai glazūruoti dirbiniai, XV–XVI a. sandūroje jau dažnai naudojamas kojinis žiedimo ratas, speciali puodžiaus krosnis. Vilnius pagrįstai gali didžiuotis savo koklininkystės laimėjimais – gotikinių ir renesansinių koklių kolekcija didžiausia Europoje, tai aukšto meninio lygio dirbiniai.

VŠĮ Vilniaus puodžių cechas įsteigtas 2003 m. Pagrindiniai įstaigos tikslai – istorinio Vilniaus puodžių cecho tradicijų atgaivinimas, senųjų keramikos technologijų tyrimas ir rekonstrukcija, šviečiamoji ir populiariamoji veikla. Dirbtuvėje-galerijoje veikia nuolatinės ir keičiamos parodos, organizuojamos praktinės pažintinės ekskursijos; čia galima susipažinti su pirmąja lipdytine keramika Lietuvos teritorijoje (Narvos kultūra, V–II a. vid. pr. Kr.), Vilniaus viduramžių buitine keramika – puodynėmis, keptuvėmis, troškintuvais, ypatingas dėmesys skiriamas koklininkystei, koklinių krosnių rekonstrukcijoms. 2006 m. Vilniaus puodžių cechas atstatė Biržų tvirtovės koklinę krosnį –

tai pirmasis mokslškai pagrįstas XVII a. koklinės krosnies atstatymas Baltijos valstybėse. 2009 m. buvo atkurta viena iš Lietuvos valdovų rūmų krosnių. Kasmet Trakų pusiasalio pilies teritorijoje rengiama archajinės keramikos stovykla, kurioje dalyvauja Vilniaus dailės akademijos studentai, eksperimentinės archeologijos entuziastai iš JAV, Japonijos, Latvijos, Rusijos Federacijos. Dirbtuvėje pristatomas maždaug pusantro šimto metų nepertraukiamai veikusio Užupio puodininkystės centro (XVI–XVII a.) palikimas, taip pat vis labiau populiarėjanti gotikinė raugo keramika. Rengiamos parodos Lietuvos ir užsienio muziejuose, dalyvaujama moksliniuose projektuose, tiriamos ir rekonstruojamos archeologinės krosnys, žiedžiami ir lipdomi senosios keramikos analogai, atliekami įvairiausi užsakymai. Vilniaus puodžių cechas kviečia visus užsukti – papasakos, pademonstruos, pamokys ir galėsite pabandyti patys.

Amato demonstravimas

Amatas demonstruojamas antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais 16–18 val. Įvairias keraminių indų žiedimo ir lipdymo technologijas demonstruoja profesionalūs keramikai Dainius Strazdas, Elena Aleksejeva ir kiti čia dirbantys puodžiai.

Mokomoji programa

Kursai suaugusiems vyksta:

antradieniais 18:00–20:00, trečiadieniais 18:30–20:30, ketvirtadieniais 17:30–19.30, 17:00–18:30 val.

Kursai vaikams:

Šeštadieniais 12:00–13:30 val. vyksta teminiai lipdymai vaikams. Mokomasi žiesti ant kojinio puodžiaus rato ir stovylo, lipdyti puoduką, arbatinuką, krepšelį, ežį, šuniuką ir t.t.

Kiekvieną mėnesio pirmą trečiadienį 16:30–18:00 val. nemokamos keramikos pamokos.

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Rengiant istorinės keramikos rekonstrukcijos stovyklas bendradarbiaujama su kitų šalių universitetais bei akademijomis; restauruojant istorines koklines krosnis, židinius ir grindų plyteles, atliekant konservavimo ir atstatymo darbus palaikomas ryšys su Lietuvos dvarų asociacija. Bendradarbiaujama su Lietuvos bei užsienio muziejais.

Steigėjai

Dainius Strazdas
(dailininkas keramikas, krosnių restauratorius)
Elena Aleksejeva (dailininkė keramikė)
Jurgita Radžiūnaitė (dailininkė keramikė)
Andrius Alekna (finansininkas)

Workshop of Vilnius Potters

Address: Užupio St. 9/Paupio St. 2-20, LT-01202 Vilnius
Tel. +370 5 260 8505
Mob. tel. +370 659 99040, +370 659 99041
E-mail: info@pottery.lt
www.pottery.lt

Working hours:

II–V 11:00–19:00
VI 12:00–16:00

History and Introduction of Activity

The first pottery articles in Lithuanian territory emerged 7000 years ago. These were molded dishes mostly with pointed bottom made from clay full of organic impurities. These dishes were burnt in open fireplaces. In later periods, crushed granite was added to clay and dishes became more durable. From the 9th–10th centuries, a manual potter's wheel was started to be used in the Lithuanian territory.

The late pottery of Vilnius did not differ from that of the neighboring regions. In the 14th–15th century, the first local glazed articles emerged. In the 15th–16th centuries a leg throwing wheel and a special potter's stove was often used. Vilnius can also be proud of the achievements in tile making: the collection of gothic and renaissance tiles is the largest in Europe and includes items of high artistic level.

The Public Enterprise Workshop of Vilnius Potters was founded in 2003. The main aims of the institution are to revive the traditions of the historical Vilnius potters' guild, to analyze and reconstruct the old ceramics techniques and to carry out educational and promotional activities. The workshop-gallery offers permanent or temporary exhibitions, organizes practical introductory tours. Here, visitors can also familiarize with the first molded ceramics in the Lithuanian territory (the Narva culture, 5000 BC–mid-2000 BC), domestic medieval ceramics of Vilnius: pots, pans and stewpots. A special attention is paid to tile making and reconstructions of tile stoves. The workshop presents the heritage of Užupis Pottery Centre which operated for about 150 years (from mid-16th century to 18th century) and the gothic ferment ceramics which is becoming increasingly popular. In 2006, our institution reconstructed the tile stove of Biržai fortress. It is the first reconstruction of the 17th century tile stove based on scientific evidence in Baltic countries.

In 2009, the potters' workshop reconstructed one of the stoves of the Royal Palace of Lithuania. The institution has organized the "Archaic Ceramics Camp" in the territory of Trakai peninsula. Among the participants of the event were the students of Vilnius Academy of Fine Arts, enthusiasts of experimental archaeology from USA, Japan, Latvia and Russian Federation. The institution organizes continuous exhibitions in Lithuanian and foreign museums and participates in scientific projects.

The Workshop of Vilnius Potters performs archaeological research and reconstruction of stoves, throws and molds the analogues of old ceramics, carries out various orders and welcomes all visitors. The artists will tell you about pottery, demonstrate this craft, teach you and provide you a possibility to try your hand at it.

Demonstration of Craft

The craft is demonstrated on Tuesdays, Wednesdays and Fridays from 4:00 p.m. to 6:00 p.m. Various technologies of throwing and molding pottery are demonstrated by professional ceramists Dainius Strazdas, Elena Aleksejeva, Laura Sodeikaitė and Kristina Venckūnaitė.

Training Programme

Courses for adults:

Courses for adults take place on Tuesdays 6:00 p.m.–8:00 p.m., Wednesdays 6:30 p.m.–8:30 p.m. and Thursdays 5:30 p.m.–7:30 p.m. and 5:00 p.m.–6:30 p.m.

On the first Courses for children:

On Saturdays, 12:00 noon–1:30 p.m., thematic molding classes for children take place. Children learn how to throw using the leg potter's wheel, mold a cup, teapot, basket, hedgehog, dog, etc.

Wednesday of each month at 4:30 p.m.–6:00 p.m. free-of-charge ceramics classes are held.

Cooperation and Future Visions

In organising the historical ceramics reconstruction camps the workshop cooperates with universities and academies of other countries; in implementing the restoration, preservation and reconstruction works of historical tile stoves, fireplaces and floor tiles, the workshop maintains contacts with the Association of Lithuanian Manors. It also cooperates with Lithuanian and foreign museums.

Founders

Dainius Strazdas
(artist ceramist, restorer of stoves)
Elena Aleksejeva (artist ceramist)
Jurgita Radžiūnaitė (artist ceramist)
Andrius Alekna (financier)

Amatininkų klubas „Dvaro meistrai“

Adresas Savičiaus g. 10, LT-01127 Vilnius
Mob. tel. 8 659 99040
El. paštas dvaro.meistrai@gmail.com,
dainius_strazdas@yahoo.com
www.dvaromeistrai.lt

Darbo laikas:
II–VII 10:00–19:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Amatininkų klubas „Dvaro meistrai“ vienija 14 profesionalių amatininkų ir entuziastų, rekonstruojančių viduramžių ir renesanso materialinę kultūrą ir puoselėjančių 10 skirtingų amatų: juostų pynimą ir vijimą, puodininkystę, koklių gamybą, krepšių ir kitų reikmenų pynimą, juvelyrriką, muilo gamybą, siuvimą, siuvinėjimą, knygrišystę bei peiliadirbystę.

Viduramžiais ir renesanso laikais amatininkas nuo menininko dar neatsiskyrė, „arts“ ir „technė“ čia dar yra sinonimai. Tuo tarpu renesansas – ne tik antikos atgimimas. Kas buvo pamiršta prieš tūkstantį metų, tuomet prisikėlė, atsiskleidė per naujas technologijas ir tobulesnes formas. Amatai jau buvo pasiekę visai kitą lygį. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Vilniaus miesto įvairių profesijų amatininkai vienijosi, jungėsi į cechus, tobulino įgūdžius, kūrė savo atskiras dirbtuves, kur gimdavo amžininkų ir mūsų akis žavintys šedevrai. „Dvaro meistrai“ klubo amatininkai rengia mokomuosius užsiėmimus, kuriuose galima susipažinti su įvairiais senaisiais amatais ir jų pramokti. Iš kiekvieno užsiėmimo galima grįžti su savo rankomis pagamintu dirbiniu. Gyvosios istorinių amatų dirbtuvėse demonstruojama gausi vaizdinė medžiaga, suteikiama galimybė apžiūrėti dirbinių kopijas, įrankius. Mokomuosius užsiėmimus ir paskaitas veda profesionalai, puikiai išmanantys savo sritį. Dirbtuvėse pristatomi šie amatai: peiliadirbystė, odininkystė, kauladirbystė, juvelyrriką, knygrišystė, pluoštų paruošimas, audimas, pynimas, verpimas, puodininkystė, koklininkystė.

Amatų demonstravimas

Amatų demonstravimas vyksta kiekvieną dieną įvairiu laiku, kuomet dviejose–trejose dirbtuvėse dirba meistrai. Per savaitę kiekvienas amatas demonstruojamas bent po vieną kartą. Taip pat vykdomos šios veiklos: kvietiniai užsiėmimai ir paskaitos; parodos; ekskursijos apie amatus; akademinė veikla – paskaitos, seminarai, praktiniai užsiėmimai įvairių pakopų istorijos krypties studentams; ekspozicijų pardavimai, priimami užsakymai; išvažiuojamieji renginiai.

Mokomoji programa

Vykdomi amatų edukaciniai užsiėmimai vaikams ir suaugusiems, profesiniai mokymai suaugusiems, asmeninių švenčių organizavimas, kurių metu susipažįstama su amatais.

Kartą per savaitę ar dvi, edukaciniai mokymai vykdomi visose gyvosiose istorinių amatų dirbtuvėse. Iš anksto užsiregistravus, vyksta šių amatų mokymai: nėrimas adata, juostų vijimas, skudurinio popieriaus gamyba rankinio sėmimo būdu, popieriaus marmuravimas, juvelyrriką, muilo gamyba.

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Bendradarbiaujama su nacionaliniu muziejumi „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų Rūmai“, Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūra, Vilniaus dailių amatų asociacija, Vilniaus universiteto Botanikos sodu Kairėnuose, VŠĮ Vilniaus puodžių cechu, VŠĮ „Vita Antiqua“; su Lietuvos ir kitų šalių amatininkų, eksperimentinės archeologijos, gyvosios istorijos klubais, vidurinio lavinimo ir aukštosiomis mokyklomis.

Steigėjai

VŠĮ Vilniaus puodžių cechas
VŠĮ VITA ANTIQUA
Rimas Supranavičius
Arūnas Puškorius
Sigitas Tamulis
Andrius Alekna

Klubo nariai

Elena Aleksejeva, Vaida Druskytė, Rūta Kučinskienė, Sandra Makutėnienė, Vykintas Motuza, Zita Onckule, Jurgita Radžiūnaitė, Virginija Rimkutė, Laura Sodeikaitė, Daiva Steponavičienė, Dainius Strazdas, Rimas Supranavičius, Sigitas Tamulis, Kristina Venckūnaitė.

Craftsmen Club "Dvaro meistrai" (Masters of Manor)

Address: Savičiaus St. 10, LT-01127 Vilnius
Mob. tel.: +370 659 99040
E-mail: dvaro.meistrai@gmail.com,
dainius_strazdas@yahoo.com
www.dvaromeistrai.lt

Working hours:
II–VII 10:00–19:00

History and Introduction of Activity

The craftsmen club "Dvaro meistrai" (Masters of Manor) joins together 14 professional craftsmen and enthusiasts reconstructing medieval and renaissance material culture and representing 10 different crafts: band weaving and twisting, pottery, tile making, basketry, jewellery, soap making, sewing, embroidery, bookbinding and knife making. During the Middle Ages and the Renaissance an artisan and an artist were not separated yet, Arts and Technē were still synonymous. Meanwhile the Renaissance was not only the revival of the Antiquity. What was forgotten a thousand years ago was revived then and revealed in the light of new technologies and improved forms. The crafts had reached a much higher level then. The artisans of the Grand Duchy of Lithuania and Vilnius city were uniting, joining the guilds, improving their skills, establishing their own workshops, where the fascinating masterpieces were born. The craftsmen of the Club "Dvaro meistrai" are organising educative pursuits, where one can familiarise and learn various ancient crafts. After each class, one can bring a self-made article home. During the lectures, and abundance of visual material is demonstrated at historical crafts workshops and the opportunity to view the copies of articles and tools is provided. The classes and lectures are given by the professionals of their field. The workshops introduce these crafts: cutlery, leather industry, bone industry, bookbinding, preparation of fibres – weave, spinning, pottery, tiles industry and goldsmithery.

Demonstration of Craft

The crafts are demonstrated every day in different hours, when masters simultaneously work in two or three workshops. Every craft is demonstrated at least once a week. There are also other activities performed: invited

classes and lectures are given; exhibitions and excursions on the crafts are organised; academic activities – lectures, seminars, practical tasks for students of history at different levels are given; exhibits are sold and orders are placed; outgoing banquets „are arranged.

Training Programme

The craft classes are given for children and adults as well as the professional trainings for adults. Private receptions are organised, during which various crafts are shown. Once a week or two weeks, educational training is provided in historical crafts workshops. The following crafts are taught (advance registration is required): needle knitting, ribbon winding, rag paper production by manual scraping, jewellery, soap production.

Course for children and adults The craftsmen club "Dvaro meistrai" offers even 12 different classes of ancient crafts: "Making Old Bands", "Processes of Bookbinding", "Old Ways of Soap Making", "Making Old Ceramic Articles", "Making a Renaissance Brooch", "Knitting Using a Bone Needle", "Making a Hat of the Middle Ages", "Making Pouches, Bags, Holders, and Belt Bags", "Spinning and Rope Making", "Making Straw and Grass Baskets", "Making a Birch Bark Basket", and "Goldsmith's Primer". One can also participate in a folk class "In the Circle of the Sun". The classes are given by the professionals of their field. Made articles can be taken home. The time of classes is arranged directly with the teacher of the particular class.

Cooperation and Future Vision

Cooperation with the National Museum: Palace of the Grand Dukes of Lithuania, Vilnius Old Town Renewal Agency, Fine Crafts Association of Vilnius, Vilnius University Botanical Garden in Kairėnai, Public Enterprise Vilnius Pottery Guild, Public Enterprise Vita Antiqua, other Lithuanian and foreign countries' clubs of artisans, experimental archaeology, and living history, and secondary and higher schools.

Founders

Public Enterprise Vilnius Pottery Guild
Public Enterprise VITA ANTIQUA
Rimas Supranavičius
Arūnas Puškorius
Sigitas Tamulis
Andrius Alekna

Club Members

Elena Aleksejeva, Vaida Druskytė, Rūta Kučinskienė, Sandra Makutėnienė, Vykintas Motuza, Zita Onckule, Jurgita Radžiūnaitė, Virginija Rimkutė, Laura Sodeikaitė, Daiva Steponavičienė, Dainius Strazdas, Rimas Supranavičius, Sigitas Tamulis, Kristina Venckūnaitė.

Dirbtuvė-galerija „Amatų gildija“

Pirmoji atvira keramikos dirbtuvė:

Adresas Pranciškonų g. 6, LT-01133 Vilnius

Tel./Faksas (8 5) 212 0520

Mob. tel. 8 645 38044

El. paštas amatu.gildija@gmail.com

www.amatugildija.puslapiai.lt

Darbo laikas:

II–VI 11:00–19:00

Antroji atvira keramikos dirbtuvė:

Adresas S. Skapo g. 3-34, LT-01122 Vilnius

Vykdo edukacinę veiklą, rengia pamokas vaikams ir suaugusiems.

Mob. tel. 8 601 90773

Darbo laikas:

I 10:00–13:30

II–V 9:00–13:30

VI 11:00–17:30

Istorija ir veiklos pristatymas

Keramika yra seniausias ir kartu nesenstantis amatas. Vilniaus miestas buvo erdvė, kurioje amatininkų veikla koncentravosi aktyviausiai, vienijo daugumą skirtingų tautybių, tikėjimų ir kultūrų amatininkų. Terminas „amatininkas“ nuo vėlyvųjų viduramžių iki pat XIX a. reiškė padėtį visuomenėje, nes amatininkai save laikė pirmiausia ne gamintojais, bet luomo ar rango nariais. Vilniaus puodžių cechą buvo įkurtas 1581 m. Cechų kūrimasis liudijo, kad pasiektas aukštesnis profesinis amatų lygis, svarbiausios jo funkcijos buvo garantuoti amato teises, aukštą dirbinių kokybę bei produkcijos saugumą rinkoje. „Amatų gildija“ – viešoji įstaiga, įkurta 2001 m., ji siekia tęsti puodininkystės tradicijas Vilniuje, savo veiklą plėtoja socialinėje, švietimo ir kultūros srityse. Atviroje keramikos dirbtuvėje puodžiai lipdo naudodamiesi tradiciniais darbo įrankiais, žiedžia ant kojinio žiedimo rato, glazūruodami ir dekoruodami naudoja senąsias priemones.

Veikia nuolatinė istorinės keramikos ekspozicija. Rengia ir vykdo įvairius su tradicine keramika ir kitų amatų paveldu susijusius projektus. Dvejus metus Vilniaus rotušės aikštėje rengė Baltramiejaus mugę, kurioje buvo pristatyti vėlyvųjų viduramžių ir renesanso amatai, menai ir cechų tradicijos. VŠĮ „Amatų gildijos“ nariai priklauso eksperimentinės archeologijos klubui „Pajauta“, Vilniaus krašto tautodailininkų meno kūrėjų bendrijai, Lietuvos dailininkų sąjungai. Taip pat įstaiga nuolat bendradarbiauja su Vilniaus ir kitų miestų ir kaimų mokyklomis, vaikų ir jaunimo klubais, dirba su specialiu poreikių turinčiais vaikais.

Amato demonstravimas

Atvirų durų diena – pirmas mėnesio trečiadienis. Amatas demonstruojamas darbo valandomis. Atviroje keramikos dirbtuvėje-galerijoje „Amatų gildija“ nuolat vyksta gyvas amato procesas, galima stebėti, kaip žiedžiama, lipdoma ir dekoruojama keramika, taip pat susidaryti išpūdį apie keramikos dirbtuvę ir susipažinti su visa puodžiaus darbo aplinka.

Mokomoji programa

Atviroje dirbtuvėje galima išbandyti tradicinius puodžiaus darbo įrankius, patiemis sukurti indelį, skulptūrėlę ar švilpynę ir juos vėliau išdegti krosnyje. Dirbtuvėje galima susipažinti su senąja buitine keramika, liaudiškų ašočių ir kitos keramikos ekspozicija. Atvirą dirbtuvę-galeriją mielai lanko moksleiviai. Čia dirbantys keramikai aktyviai vykdo mokomąją veiklą ir populiarina Vilniaus miesto keramikos amato tradiciją.

Atvira keramikos dirbtuvė-galerija „Amatų gildija“ keramikams, vidurinėms mokykloms, keramikos studijoms teikia keramikos degimo krosnyje paslaugas.

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Įstaiga nuolat bendradarbiauja su Vilniaus ir kitų miestų ir kaimų mokyklomis, vaikų ir jaunimo klubais, dirba su specialiu poreikių turinčiais vaikais. Taip pat planuoja užmegzti ryšius, bendradarbiauti su kitų šalių keramikais ir kitais tradiciniais amatais ir menais užsiimančiais amatininkais, jų organizacijomis.

Steigėjai

Mindaugas Rutkauskas (keramikas, istorijos magistras),
Vyngantas Vasaitis (keramikas, magistro laipsnis),
Indrė Rutkauskaitė (istorijos bakalauras ir magistras, paveldosaugininkės kvalifikacija).

Workshop-Gallery "Amatų gildija" (Guild of Crafts)

The first open ceramics workshop:

Address: Pranciškonų St. 6, LT-01133 Vilnius

Tel./Fax: +370 5 212 0520

Mob. tel.: +370 645 38044

E-mail: amatu.gildija@gmail.com

www.amatugildija.puslapiai.lt

Working hours:

II–VI 11:00–19:00

The second open ceramics workshop:

Address: S. Skapo St. 3-34, LT-01122 Vilnius

Educative activity, classes for children and adults.

Mob. tel: +370 601 90773

Working hours:

I 10:00–13:30

II–V 9:00–13:30

VI 11:00–17:30

History and Introduction of Activity

Ceramics is one of the oldest and at the same time timeless craft. The town of Vilnius was the space, where the activity of craftsmen was most concentrated, united the most craftsmen of various nationalities, religions, and cultures. The term 'craftsman' from the late Middle Ages till the 19th century meant a social status, as the craftsmen first of all considered themselves not manufacturers, but the members of a caste or class. Vilnius Pottery Workshop was established in 1581. The founding of workshops meant that a high professional level of crafts was achieved. The main functions of a workshop were to ensure the rights of the craft, high quality of products, and production security in the market. "Amatų gildija" is a public enterprise established in 2001. It attempts to continue the traditions of pottery in Vilnius and acts in the social, educational, and cultural fields. In the open ceramics workshop, the potters are using traditional tools: using a potter's kick-wheel and traditional means for decoration and glazing. A permanent exposition of historical ceramics is open. The organisation organises and implements various projects related to traditional ceramics and heritage of other crafts.

"Amatų gildija" has organised the Bartholomew Fair in Vilnius City Hall square, where the crafts, arts, and workshop traditions of late Middle Ages and Renaissance were introduced. The members of the public enterprise "Amatų gildija" are also the members of the experimental archaeology club "Pajauta" (Sensation), Vilnius Region Society of Folk Artisans and Creators of Art, and Lithuanian Artists' Union. The institution is also cooperating with schools, children and youth clubs of Vilnius and other towns and villages and working with special needs children.

Demonstration of Craft

The open door day is the first Wednesday of the month. The craft is demonstrated during opening hours. In the open workshop and gallery "Amatų gildija" the live process of crafts is unceasing; one can observe the throwing, moulding and decorating ceramics, get the idea of the ceramics workshop, and familiarise with a potter's work environment.

Training Programme

In the open workshop, one can try traditional tools of potter's work and mould a utensil, a sculpture or a whistle, which will be burnt in a furnace. In the workshop, one can familiarise with the old domestic ceramics and view the exposition of folk jugs and other ceramics. An open Workshop and Gallery is gladly attended by students. The ceramists working here are especially active in educational activity and popularisation of crafts of ceramics in Vilnius City.

The open ceramics Workshop and Gallery "Amatų gildija" provides the services of furnace burning for ceramists, secondary schools, and ceramics studios.

Cooperation and Future Vision

The institution is also cooperating with schools, children and youth clubs of Vilnius and other towns and villages and working with special needs children. It also intends to establish relations and cooperate with the ceramists and craftsmen of other traditional arts and crafts and their organisations in other countries.

Founders

Mindaugas Rutkauskas (ceramist, MA in History), Vyantas Vasaitis (ceramist, MA), Indrė Rutkauskaitė (BA and MA in History, qualification of Heritage Conservation).

Studija-galerija „Delmonas“

Adresas

J. Basanavičiaus g. 16/5, LT-03224 Vilnius

Mob. tel. 8 686 59736, 8 653 82647

El. paštas reginosdelmonas@gmail.com

Darbo laikas:

I–III 11:00–21:00

IV–V 11:00–18:00

VI 11:00–14:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Galerijos pagrindinis tikslas – supažindinti visuomenę su viena iš seniausių meno išraiškos formų – tekstilės marginimo būdais: batika, marginimo technikomis, vykdyti mokomasias pažintines programas, rengti parodas, įgyvendinti projektus, dalyvauti miesto ir šalies šventėse.

Studijoje-galerijoje „Delmonas“ supažindina, konsultuoja, demonstruoja ir moko įvairių tekstilės (lino, medvilnės, šilko) dekoravimo technikų, viena iš jų – batika. Jos ypatybė ta, kad audimo raštai ir spalvingumas išgaunami naudojant karštą vašką. Lietuviams šis būdas primena velykinių margučių marginimą vašku. Vakarų Europoje ši meno rūšis gyvuoja nuo XIX a. ir dabartiniu metu yra populiari Lietuvoje. Studija-galerija parengė nemažai pasekėjų, 4 iš jų atidarė savo studijas-galerijas ir iš to pelnosi sau duoną. Per metus čia apsilanko apie 600 mokinių ir suaugusiųjų, kurie, pasimokę pas profesionalią menininkę, negailinčią atskleisti meno paslapčių, tuo maloniai užsiima laisvalaikiu.

Dalyvaujama įvairiuose projektuose, ypač bendradarbiaujama su vidurinėmis mokyklomis, dirbama su neįgaliaisiais vaikais, jaunimu, mielai čia lankosi senjoros. Studijoje-galerijoje rengiamos profesionalių menininkų ir besimokančiųjų šio amato parodos.

Kiekvieną šeštadienį nuo 11:00 val. veikia kūrybinė studija tiems, kas jau įvaldė audinių marginimo techniką. Nuo studijos įsikūrimo, per penkerius metus, čia mokėsi daugiau nei du šimtai mokinių, dabar šį amatą jie populiarina ne tik Lietuvoje, bet ir JAV, Prancūzijoje, Anglijoje, Indijoje bei Rusijoje. Galerija-dirbtuvė aktyviai dalyvauja miesto, šalies bei tarptautinėse mugėse, šventėse, seminaruose, etnografinių verslų išsaugojimo programose, įgyvendina projektus, organizuoja pažintinius praktinius užsiėmimus įvairaus amžiaus vaikams, suaugusiesiems bei užsienio svečiams, kaupia ir eksponuoja išskirtinius tekstilės gaminius.

Amato demonstravimas

Kiekvieną mėnesio paskutinį penktadienį darbo valandomis demonstruojama vis naujos audinių apdirbimo technologijos. Šilko tapybos, audinių marginimo, batikos ir vilnos vėlimo technikos demonstruojamos mokymo kursų metu.

Mokomoji programa

Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais 17–21 valandomis vyksta šilko tapybos, audinių marginimo, batikos ir vilnos vėlimo kursai (po 6–8 žmonių grupėje). Nuo spalio iki gegužės mėn. šeštadieniais 11:00–14:00 valandomis galerijoje-studijoje vyksta dailiosios tekstilės amatų mokymai bei konsultacijos. Grupės mišrios: suaugusieji, jaunimas ir vaikai dirba kartu. Registruotis iš anksto.

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Galerija-studija glaudžiai bendradarbiauja su profesionalia dizainere tekstilininke Rasa Labinaite, vykdo bendrus projektus. Jau šešti metai bendradarbiauja su Vilniaus vaikų socializacijos centru, dirbama su Vilniaus Laužiko bendrojo lavinimo konsultaciniu centru, užmegzti kūrybiniai ryšiai su Mykolo Romerio universitetu ir Vilniaus teisės ir verslo kolegija. Bendradarbiaujama su profesionaliais tekstilininkais, senųjų amatų meistras, bei stengiamasi į veiklą įtraukti tuos žmones, kurių atmintyje bei gyvensenoje dar gyvas senolių palikimas. Siekiant meninio patrauklumo, numatoma plačiau jungti ir derinti senovines technikas su šiuolaikinėmis originaliomis idėjomis.

Steigėjas

Regina Fledžinskienė (dailininkė)

Studio-Gallery "Delmonas"

Address: J. Basanavičiaus St. 16/5, LT-03224 Vilnius
Mob. tel.: +370 686 59736, +370 653 82647
E-mail: reginosdelmonas@gmail.com

Working hours:
I–III 11:00–21:00
IV–V 11:00–18:00
VI 11:00–14:00

History and Introduction of Activity

The main aim of the Gallery is to introduce one of the oldest forms of artistic expression – textile printing: batik and other techniques of printing, and to pursue educative programmes, to organise exhibitions, to implement projects, to participate in the celebrations of the city and the country.

The founder of the Studio and Gallery "Delmonas" introduces, consults, demonstrates and teaches various techniques of textile (linen, cotton, silk) printing, including batik. Its peculiarity is that the patterns and colours are obtained by using hot wax. This technique reminds the Lithuanians of colouring the Easter eggs by wax. This type of art has been used in Western Europe since the 19th century and is currently popular in Lithuania. Such accessories are available for sale or one can learn to make it and embroider it in the Studio. It is tied to the waist by a band embroidered in golden threads. The Studio and Gallery has prepared many followers: four of them have opened their own studios and galleries and are earning their living from this activity. Around 600 students and adults visit the Studio every year. Having had classes of a professional artist who gladly shares the secrets of art, they find a pleasant occupation for their leisure. The head of the Studio participates in various projects, cooperates with secondary schools, works with handicapped children and young people; senior ladies also gladly attend the Studio. The Studio and Gallery holds the exhibitions of professional artists and the learners of this craft.

Every Saturday from 11:00 a.m. a creative studio is organised for those who have already mastered the technique of textile printing. In five years from establishment of the studio, over two hundred of students have studied here and now are popularising this craft not only in Lithuania, but also in the USA, France, England, India, and Russia.

The Gallery and Workshop actively participates in city, national and international fairs, celebrations, workshops, programmes of preserving ethnographic business, implements various projects, organises educative and practical pursuits for children of different age, adults, and foreign guests, and collects and displays extraordinary articles of textile.

Demonstration of Crafts

Every last Friday of the month, during opening hours, new tissue processing technologies are demonstrated. The technologies of silk painting, dyeing, batik and wool felting are shown.

Training Programme

On Mondays, Tuesdays, Wednesdays from 05:00 to 09:00 p.m., the courses of silk painting, dyeing, batik and wool felting (6–8 persons in a group) are run.

From October to May, on Saturdays from 11:00 a.m. to 02:00 p.m., the textile design courses and consultations are given in the gallery.

The groups are mixed: adults, youth and children work together.

Advance registration is required.

Cooperation and Future Vision

The Gallery and Studio close cooperation and joint projects are implemented with a professional designer and textile artist Rasa Labinaite. Has been cooperating with Vilnius Children Socialisation Centre for five years now, it is also cooperating with Vilnius Laužikas Comprehensive Consulting Centre, has established creative relations with Mykolas Romeris University and Vilnius Law and Business College. The Studio also cooperates with professional textile craftsmen, masters of the old crafts, and attempts to engage the people who still remember and practice the legacy of our ancestors. Seeking artistic attractiveness, the plan is to combine and join the ancient techniques and contemporary original ideas even more widely.

Founder

Regina Fledžinskienė (artist)

Tekstilės galerija „Jūratės stiliaus idėjų grupė“

Adresas

Didžioji g. 20/Savičiaus g. 1, LT-01128 Vilnius
Tel./Faksas (8 5) 231 4005
El. paštas manufaktura@jurate.eu
www.jurate.eu

Darbo laikas:

I–V 11:00–19:00
VI iš anksto susitarus

Istorija ir veiklos pristatymas

Audimas – vienas iš seniausių lietuvių amatų. Lietuvoje linus augino ir audė jau I a., o viduramžiais lietuviški lininiai audiniai buvo žinomi ir kitose Europos šalyse. Lietuvos teritorijoje atlikti archeologiniai kasinėjimai taip pat rodo, kad jau nuo II a. į kapus greta metalinių papuošalų ir ginklų buvo dedami verpimo ir audimo įrankiai, lininiai bei vilnoniai audiniai. Išlikęs mūsų liaudies audinių lobynas rodo didelį jų meniškumą, senas tradicijas ir savitą pobūdį. Lietuvių liaudies buitinė kultūra kalba apie didžiulę audinių reikšmę liaudies gyvenime nuo seniausių laikų. Pirmosios dirbtuvės, primenančios audyklas, LDK buvo įkurtos XVI a. pradžioje. Audėjų cecho statutą 1579 m. patvirtino Lietuvos didysis kunigaikštis Steponas Batoras. Vilniuje buvo du atskiri audėjų cechai: vilnos ir drobės. Statute buvo numatyta, kad pirmenybę teikti perkant vilną iš vietinių pirklių. Gerai gelumbei vietinė vilna nelabai tikdavo – trumpa ir šiurkšti, o štai angliškoji – puiki, nes buvo merinosų veislės avių. Drobės audėjams Vilniuje sekėsi – puikios žaliavos į valias. Lininiai siūlai buvo perkami turguje iš valstiečių. Audimo meistru leista turėti ketverias stakles, o jam padėti galėjo tik šeimos nariai – žmona ir duktė. Nuo XVII a. pabaigos audėjų amatas pradėjo sparčiai plėtotis (cechas jau turėdavo iki 70 narių). Verslo sėkmė lėmė ir menišką išaustos drobės siuvinėjimą. Lietuvišką baudžiauninkų drobę ir verpalus feodalai eksportavo į Vakarų Europą (Vokietiją, Olandiją).

Audiniai iš lino buvo dovanojami per svarbiausias šeimos šventes: krikštynas ir vestuves. Dar labai neseniai, XX a. 3–4 dešimtmetyje, Lietuva buvo viena didžiausių linų pluošto gamintojų Europoje, o prieš dvejus metus mūsų šalyje neliko nė vieno linų lauko. Ši galerija – dirbtuvė jau daugiau nei 10 metų senaisiais tradiciniais būdais kuria šiuolaikinius tekstilės gaminius, yra sukaupusi išskirtinių tekstilės gaminių kolekciją, reprezentuoja nacionalinę kultūrą, supažindina vilniečius ir miesto svečius su audimo amatu, lietuviškomis lino audimo tradicijomis. Audimo meistrės laukia įvairaus amžiaus lankytojų, kurie užsukę galės gauti įvairiausių su audimu bei kitais tekstilės amatais susijusių žinių. Lankytojai čia pamatys ir lino apdorojimo įrankių, galės juos išbandyti, sužinoti apie vieną seniausių lietuvių amatų – lino auginimą, apdirbimą ir audimą. Manufaktūros-galerijos patalpose stovi autentiškos tradicinės audimo staklės bei kiti senoviniai audimo įrankiai.

Amato demonstravimas

Amato demonstravimas vyksta kiekvieno trečiadienio popietėmis. Ausdamos autentiškomis staklėmis bei pasitelkdamos tradicinius senuosius audimo technikos būdus, Lietuvių audimo tradicijas demonstruoja profesionalios tekstilininkės Indraja Kubiliūtė ir Eglė Žinienė. Čia galima susipažinti ir su senoviniais audimo, verpimo, linų šukavimo įrankiais, pasimokyti austi.

Mokomoji programa

Rengiamos pamokėlės vaikams „Lino kelias“, kuriose pasakojama apie linų auginimo ir apdirbimo tradicijas Lietuvoje, demonstruojama, kaip senovinėse staklėse iš jų „gimsta“ drobė. Galima ne tik pamatyti, bet ir paliesti linų sėklas, pakulas, pabandyti jas šukuoti, verpti ir, žinoma, austi. Kviečiamos nuotakos ir jų draugės švęsti mergvakarius, kuriuose bus prisiminta lietuviškos tradicijos, pamokoma austi autentiškomis senovinėmis staklėmis, o prisiminimui liks pačios rankomis išausta „minčių“ drobelė į kraičio skrynią. Užsiėmimai vyksta iš anksto susitarus.

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Bendradarbiaujama su Vilniaus dizaino kolegija, Kauno kolegijos J. Vienožinskio menų fakultetu, Talino menų akademija. Sudaromos sąlygos studentams praktiškai įgyvendinti savo kūrybines mintis. Tikimasi ateityje bendradarbiauti su Lietuvos ūkininkais ir audimui žaliavą augintis savo krašte.

Steigėja

UAB „Jūratės stiliaus idėjų grupė“

Textile Gallery "Jūratės stiliaus idėjų grupė" (Group of Style Ideas)

Address: Didžioji St. 20/Savičiaus St. 1, LT-01128 Vilnius
Tel./Fax: +370 5 231 4005
E-mail: manufaktura@jurate.eu
www.jurate.eu

Working hours:

I–V 11:00–19:00

VI advance notice is required

History and Introduction of Activity

Weaving is one of the oldest Lithuanian crafts. In Lithuania, cultivation and weaving of flax dates back to the 1st century AD. In Medieval times, Lithuanian linen fabrics were known in other European countries. Archaeological excavations performed in Lithuanian territory also show that from the 2nd century on, besides various metal jewelry and weapons, spinning and weaving equipment as well as linen and woolen fabrics were included in the tombs as burial goods. The surviving wealth of our national fabrics indicates a high level of artistry, strong traditions and peculiar national character. The domestic Lithuanian folk culture shows that fabrics have played an important role in the folk life since ancient times. In the Grand Duchy of Lithuania, the first workshops resembling weaver's shops were established in the early 16th century. The statute of weavers' guild was approved in 1579 by the Grand Duke of Lithuania Stephen Batory. There were two separate weavers' guilds in Vilnius: guild of wool and guild of linen. The statute provided that the priority should be given to the wool of local merchants. Local wool was not very suitable for high quality cloth because it was rough and short, whereas English wool was excellent because it came from Merino sheep. The weavers of linen were lucky as they had plenty of material for their work. Linen threads were bought in the market from peasants. The master of weaving was allowed to have four weaving machines and he could be assisted only by his family members – his wife and daughter. From the late 17th century, the weaving craft started to develop rapidly (the guild already had up to 70 members). The success of trade was determined by artistic embroidery of woven linen. Feudals exported Lithuanian linen and yarn produced by serfs to Western Europe (Germany, Netherlands).

Fabrics made of flax were given as a gift during the most important family celebrations: christening and wedding. Not long ago, in the 1920s and 1930s, Lithuania was one of the largest flax fibre producers in Europe. The last flax fields in the country disappeared two years ago. For over 10 years, this gallery-workshop has been creating modern textile products using traditional old methods. It has accumulated a collection of unique textile products representing the national culture. It also introduces the residents and visitors of Vilnius to the craft of weaving and Lithuanian traditions of flax weaving. The masters of weaving welcome visitors of all ages who will be able to acquire various knowledge about weaving and other textile crafts. Visitors will also have a possibility to see and try the flax processing equipment and to learn about one of the oldest Lithuanian crafts – cultivation, processing and weaving of flax. There is an authentic traditional weaving loom and other old weaving equipment in the premises of the manufactory-gallery.

Demonstration of Craft

Demonstration of the craft takes place on every Wednesday afternoons. The Lithuanian weaving traditions are demonstrated by textile producers Indraja Kubiliūtė and Eglė Žinienė who use an authentic loom and traditional old weaving techniques. Here, visitors can familiarize with old weaving, spinning, and flax combing techniques as well as to learn how to weave.

Training Programme

The manufactory-gallery organizes classes for children "Flax Road" where children can learn about Lithuanian traditions of flax cultivation and see with their own eyes how linen is born in the ancient loom. Here, one can not only see but also touch flax seeds and tow as well as try their hand at combing, spinning and weaving. Brides and their friends are invited to celebrate their hen's parties where they will remember Lithuanian traditions and learn to weave on an authentic ancient loom. In addition, they will have a possibility to weave the "linen of thoughts" with their own hands to put it into their dowry chest. The workshops require advance registration.

Cooperation and Future Visions

The manufactory-gallery cooperates with Vilnius Design College, J. Vienožinskis Faculty of Arts at Kaunas College and Tallinn Academy of Arts. Students are provided with a possibility to put into practice their creative ideas. In future, it is expected to cooperate with Lithuanian farmers and grow weaving material in our own country.

Founder

"Jūratės stiliaus idėjų grupė" UAB

Tekstilės dirbtuvės „Gražioji skiautė“

Adresas Savičiaus g. 10, LT-01127 Vilnius
Mob. tel. 8 687 35756
El. paštas skiautele@gmail.com
www.grazioji-skiaute.lt

Darbo laikas:
II–IV 11:00–16:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Istoriniai šaltiniai teigia, kad net mums žinomos Egipto faraonų skulptūrėlės, išdrožtos iš dramblio kaulo, pavaizduotos su skiautinių apsiaustais. Skiautiniai viena ar kita forma egzistavo beveik kiekvienoje kultūroje. Skiautinių užuominų randama Kinijoje. Jų pėdsakai veda ir į senovės Persiją, Graikiją, Romą. Viduramžiais, atsiradus margintoms medžiagoms, iš jų skiautelių pradėti komponuoti įvairiausių geometrinių formų raštai. Anglijoje prieš ištekėdama mergina turėdavo pasiūti vienuolika lovos antklodžių, o dvyliktą, kimštinę, pati gaudavo dovanų iš jauniko šeimos. Skiautiniai nebuvo vien prasčiokų užsiėmimas: žinoma, kad Škotijos karalienė Marija Stiuart, valdovė, įkalinta kovoje dėl sosto, kalėjime siuvo skiautines lovatieses. XV–XVI a. skiautinių technika išplito Indijoje. Sunkiomis kolonistų gyvenimo sąlygomis ši technologija leido pasisiūti šiltų apdarų, panaudojant senus drabužius. Šie rankdarbiai ypač buvo populiarūs Olandijoje, Amerikoje.

Lietuvoje skiautiniai žinomi jau kelis šimtus metų. Etnografiniame muziejuje saugomi du XX a. pradžios skiautiniai kilimėliai. Šiuo metu skiaučių meno atgimimas juntamas ir Lietuvoje, nors skiautiniai pas mus dar nėra tokie populiarūs, kaip Vakarų Europoje ar Amerikoje. Lietuvoje tik pavienių darbštuolių pastangomis ugdomos naujos tradicijos ir steigiami klubai, kuriuose moterys dalijasi vienos su kitomis savo patyrimu ir sukauptomis žiniomis. Taigi šandien skiautiniai Lietuvoje išgyvena atgimimą. Skiautiniai siuvami iš įvairių audinių – vilnos, šilko, sintetikos, bet populiariausi yra iš medvilnės. Iš skiautinių siuvami dekoratyviniai kilimai ant sienos, lovatiesės, pagalvėlės, įvairūs užtiesalai ir kt. gaminiai.

Skiautinių meistrė, tekstilės dirbtuvės „Gražioji skiautė“ įkūrėja dizainerė Gražina Kriaunevičienė skiautinių kūrimą lygina su rašymu: „Rašydamas dėlioji žodžius, pastraipas, o čia dėlioji skiautes, derini spalvas. Ir tą, ir aną dėlioji kaip kokią mozaiką.“ Jos įnašas į Lietuvos skiautinių istoriją yra labai didelis. 1987 m. parašė pirmąją lietuvišką knygą apie skiautinių siuvimą „Dėk skiautę prie skiautės“.

2009 metais gerokai praplėtusi išleido antrąją knygą apie skiautinius. Per dvylika metų ji suteikė daugeliui moterų, merginų ir vaikų impulsą kurti skiautinius ir išmokė skiautinių siuvimo, skiautinių elementų pritaikymo šiandieninėje buityje ir madoje. Pastaraisiais metais menininkė sukūrė įspūdingą autorinį darbą – raudonkepuraite, senelę ir vilką vienoje lėlytėje. Savo sukurtus skiautinius menininkė rodė daugelyje parodų Lietuvoje, Europoje, JAV. Aktyviai dalyvauja miesto, šalies ir tarptautinėse mugėse, festivaliuose ir kt. renginiuose. 2009 m. buvo surengta Gražinos Kriaunevičienės jubiliejinė paroda „Skiautinių laikas“. Yra galimybė atvežti skiautinių parodą į pageidaujamą vietovę (jeigu yra tinkamos sąlygos eksponuoti).

Amato demonstravimas

Amato demonstravimas vyksta darbo valandomis – antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais nuo 11 iki 16 valandos iš anksto susitarus.

Mokomoji programa

Rengiami mokymai pagal 4 atskiras temas: skiautiniai, lėlės, tekstiliniai papuošalai bei šiuolaikinių drabužių dekoravimo būdai.

Mokymai yra mokami ir vykdomi atskiromis temomis susirinkus ne mažesnei kaip 5 žmonių grupei.

Steigėja

Gražina Kriaunevičienė (dizainerė)

Textile Workshop "Gražioji skiautė" (Beautiful Patch)

Address: Savičiaus St. 10, LT-01127 Vilnius
Mob. tel.: +370 687 35756
E-mail: skiautele@gmail.com
www.grazioji-skiaute.lt

Working hours:
II–IV 11:00–16:00

History and Introduction of Activity

Historical sources indicate that even the ivory statues of Egyptian pharaohs depict the rulers wearing patchwork robes. In one form or another, patchwork existed in almost every culture. The hints of patchwork are found in China, the trace leads to ancient Persia, Greece, and Rome.

In the Middle Ages, when the printed materials appeared, the patterns were arranged of their patches and various geometrical forms were obtained. In England, prior to getting married, a girl had to make eleven bedspreads and she received the twelfth as a gift from the groom's family. Patchwork was not the occupation of only the poor: it is known that the Queen of Scotland Mary Stewart, when imprisoned during the combat for the throne, used to make patchwork bedspreads. In the 15th–16th centuries, the patchwork technique spread in India. In the difficult living conditions of the colonies, this sewing technique allowed making warm clothes by using old clothing. This type of handicrafts was especially popular in the Netherlands and America.

In Lithuania, patchwork has been known for several centuries. The Ethnographic Museum stores two patchwork rugs of the beginning of the 20th century. Currently, the revival of patchwork is felt in Lithuania as well, although it is not as popular as in Western Europe or America. In Lithuania, only the attempts of individual artisans help to create new traditions and establish the clubs, where the women share the experience and knowledge. Thus, today is the renaissance of patchwork in Lithuania. It is made of various textiles: wool, silk, synthetics, but the most popular are of wool. Patchwork is used to make decorative carpets for walls, bedspreads, cushions, various covers, and other items.

The master of patchwork and founder of the textile workshop "Gražioji skiautė" designer Gražina Kriaunevičienė compares creating patchwork with writing. "When writing, you arrange the words and paragraphs, and here you arrange the patches, match the colours". Her footprints in the history of Lithuanian patchwork are very significant. In 1987, she wrote the first Lithuanian book about making patchwork "Dėk skiautę prie skiautės" (Add a Patch to a Patch). In 2009, she published the second and much more extensive book on patchwork. In twelve years, she has given the prompt for creating patchwork to many women, girls and children, and taught them how to make patchwork and how to apply patchwork in contemporary domestic life and fashion. In the recent years, the artist has created an impressive piece: the ragdolls of Red Riding Hood, Grandmother and Wolf all combined into one doll. The patchwork created by the artist was displayed in many exhibitions in Lithuania, Europe, and the USA. The artist participates in the city, national and international fairs, festivals and other events. In 2009, the anniversary exhibition "Time for Patchwork" of Gražina Kriaunevičienė's patchwork was organised. The exhibition of patchwork can be transported to the desired location (if appropriate conditions for display are available).

Demonstration of Craft

The craft is demonstrated during opening hours – on Tuesdays, Wednesdays and Thursdays from 11:00 a.m. to 04:00 p.m. (advance notice is required).

Training Programme

Trainings on particular 4 topics are given: patchwork, dolls, textile jewellery and decoration of modern clothes.

The courses are charged with a fee and are given only when at least 5 persons sign up.

Founder

Gražina Kriaunevičienė (designer)

Amatų ir menų centras „Nauja sirena“

Adresas Mėsinių g. 9, LT-01131 Vilnius
Mob. tel. 8 5 212 6601
El. paštas sirena@sirena.lt
www.sirena.lt

Darbo laikas:
I–V 10:00–19:00
VI 10:00–16:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Odininkystės amatas savo ištakomis siekia akmens amžių. Archeologiniai radiniai rodo, kad dar iki XII a. Lietuvos gyventojai naudojo išdirbtą odą. Vilniaus žemutinės pilies ir senojo arsenalo teritorijoje rasta XIII–XIV a. ornamentuotų odinių pakinktų, apavo liekanų. XV a. susikūrė odininkų (odminių) brolija. Nuo 1542 m. jie turėjo savo organizaciją – gildiją. Odininkystės amatas, odos gaminiai ir jų žaliava Lietuvoje buvo labai vertinami. XVI a. odininkystės amatas dar labiau suklestėjo. Iš odos Lietuvoje buvo gaminami įvairūs buitiniai dirbiniai: apavas, aprangos elementai, krepšiai, arklių pakinktai. Išplitus krikščionybei, pradėtos įrišti spausdintos arba ranka rašytos knygos. Įsigalint dvarų kultūrai, dekoratyviniais elementais imta puošti rūmų ir dvarų interjerus (odiniai tapetai), bažnyčių altorius. Oda buvo aptraukiami kreslai ir važiavimo priemonės. Iš odos siūtos pirštinės, diržai, rankinės, gamintos vėduoklės, tabakinės, medžioklės krepšiai, botagai. Savo įvairove stebina XIV–XVII a. odinė avalynė. Vilniečiai avėjo kiauraraščiu puoštus batelius, paprastus ir storapadžius pusbačius, unikalūs buvo XIV a. pabaigos ilgaauliai batai. Senajame Vilniuje odminystė – vienas labiausiai paplitusių amatų. Taip pat išliko Odminių, Tymo, Raugyklos gatvių pavadinimai. Vilniuje išdirbtais kailiais ir odomis buvo prekiaujama Dancige, Magdeburge, Venecijoje ir kai kurių Flandrijos miestų rinkose, o smulkiųjų galvijų odomis – Italijoje, Čekijoje, Frankfurte bei kituose Europos miestuose. Plečiantis odininkystei Lietuvoje 1845 m. Kauno ir Vilniaus gubernijose buvo net 107 odos gamyklėlės.

Senųjų odos dirbinių yra Vytauto Didžiojo karo muziejuje. Odai išdirbti buvo naudotas alūnas, druska, kvietiniai miltai ir ypač daug vandens. Todėl dirbtuvės kūrėsi palei upelius. Odininkų cechai gyvavo iki XIX a. antrosios pusės. XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje susikūrė dideli odų išdirbimo fabrikai (Vilniuje, Šiauliuose). Odininkystė tapo svarbia Lietuvos ūkio šaka.

Lietuviškos rankinės istorijos šaknys – plėtojama nuo pat viduramžių. Jau XVI a. jos buvo reikšminga aprangos dalis. Rankinė laikoma ne vien praktišku daiktu susidėti įvairioms smulkmenoms, bet ir svarbiausiu moters aksesuaru, net luominės priklausomybės vertinimo kriterijumi. Todėl šioje galerijoje-dirbtuvėje dirbantys odininkai daug dėmesio skiria rankinių kūrimui, modeliavimui ir gamybai. Čia nemokamai teikiamos profesionalios konsultacijos; galite stebėti, kaip naudojant naujas ir atgaivinančias senąsias odos apdorojimo technologijas nagingų meistrų rankose „gimsta“ įvairūs odos dirbiniai; pasakojamos istorijos apie odininkystę. Norintieji gali užsisakyti pagal savo eskizą arba padedant dizaineriui susimodeliuoti norimą odinę rankinę, papuošalą ar įsigyti Lietuvos kultūros tradicijas reprezentuojančių verslo dovanų bei jau sumodeliuotų rankų darbo odos gaminių. Čia galite patys išbandyti savo kūrybiškumą. Galerija-dirbtuvė aktyviai dalyvauja miesto ir tarptautinėse šventėse, rengia parodas, kuriose pristatomi nauji kūriniai – rankinės, apyrankės, diržai, odiniai kaklo papuošalai ir kt.

Amato demonstravimas

Amatus demonstruoja odos meistrės Ana Daraškevič ir Inga Sarapinaitė antradieniais ir penktadieniais nuo 11:00 iki 18:00 val. iš anksto susitarus.

Mokomoji programa

Amato praktiniai užsiėmimai vedami suaugusiems ir jaunuomenei darbo valandomis iš anksto susitarus. Kuriami ir gaminami skirtukai knygoms, pieštukinės, telefono įdėklai, knygelės odiniais viršeliais, net rankinės ir pan.

Bendradarbiavimas ir vizijos

Bendradarbiaujama su Vokietijos odininkais, Šiaulių universiteto Menų fakulteto odos dizaino studentais. Kauno kolegijos Justino Vienožinskio menų fakulteto studentais, kurie galerijoje-dirbtuvėje atlieka praktiką. Ateityje planuojama įkurti odos dirbinių mini muziejų, eksponuoti odos meno specialybės studentų kūrybinius darbus, rengti kūrybinių odos darbų parodas.

Steigėja

Irena Serapinienė (dizainerė)

Centre of Crafts and Arts "Nauja sirena" (New Siren)

Address: Mėsinių St. 9, LT-01131 Vilnius
Mob. tel.: +370 5 212 6601
E-mail: sirena@sirena.lt
www.sirena.lt

Working hours:

I–V 10:00–19:00

VI 10:00–16:00

History and Introduction of Activity

The craft of leather tanning dates back to the Stone Age. Archaeological finds show that already before the 12th century Lithuanian people used processed leather. When excavating the territory of the Lower Castle of Vilnius and the old arsenal, ornamented leather harnesses and remnants of the footwear dating back to the 13th–14th century were found. In the 15th century, the fraternity of tanners (curriers) was founded. From 1542 they had their own organization-guild. The craft of leather tanning and leather items as well as the leather itself were greatly valued in Lithuania. The 16th century saw a further rise of the leather tanning craft. In Lithuania, various domestic items were produced from leather such as footwear, elements of clothing, baskets and horse harnesses. After the spread of Christianity, leather was used for binding printed or hand-written books. With the advent of the manor culture, people started decorating the interiors of the palace and manors as well as church altars with ornamental elements (leather wallpapers). Armchairs and transport vehicles were upholstered with leather. Leather was used in the making of gloves, belts, handbags, hand-held fans, tobacco boxes, hunting baskets and whips. One is astonished by the variety of leather footwear of the 14th–17th century. The residents of Vilnius wore shoes decorated with holey pattern and simple or thick-sole loafers. The boots of the late 14th century are also known for their uniqueness. In the old Vilnius, leather currying was one of the most widespread crafts. The street names also survived: Odminių (Curriers'), Tymo (Tym's), Raugyklos (Tannery's). Furs and leather processed in Vilnius were sold in Danzig, Magdeburg, Venice and in the markets of some Flanders cities, whereas the leather of small animals were sold in Italy, Czech Republic, Frankfurt and other European cities. As leatherworking developed in Lithuania, in 1845 there were 107 leather plants in the provinces of Kaunas and Vilnius. Old leather articles can be found in Vytautas Magnus War Museum. Alum, salt, wheat flour and plenty of water was used for processing leather. Therefore, workshops were established near streams. The guilds of tanners survived until the second half of the 19th century. In the late 19th and early 20th century, large leather processing factories were established (in Vilnius and Šiauliai). Leatherworking became an important sector of Lithuanian economy.

The Lithuanian handbag dates back to medieval times. Already in the 16th century, the handbag was an important part of clothing. The handbag is considered to be not only a practical item to put various things into, but also the most important accessory of a woman, and even an indicator of the class to which one belongs. Therefore, tanners and curriers working in this gallery-workshop pay

a lot of attention to the creation, design and production of handbags. Here visitors can get professional consultations free of charge, see the creation of various leather items by using modern and reviving old leather processing techniques as well as to hear stories about leatherworking. Visitors can order a handbag according to their own design or model themselves a desired leather handbag or accessory with the assistance of a designer as well as acquire business gifts representing the traditions of Lithuanian culture and pre-modeled hand-made items from leather. One can also test you're his or hers creativity in this craft. The gallery-workshop actively participates in the city or international festivals, organizes exhibitions presenting the newest works: handbags, bracelets, belts, leather necklaces, etc.

Demonstration of Craft

The crafts are demonstrated by leather masters Ana Daraškevič ir Inga Sarapinaite on Tuesdays and Fridays from 11:00 a.m. to 06:00 p.m. (advance notice is required).

Training Programme

Practical workshops are held for both adults and youth during working hours with prior arrangement. During them, visitors can create and make bookmarks, pencil holders, phone cases, notebooks with a leather cover, handbags, etc.

Cooperation and Future Visions

The centre cooperates with German leather processors, leather design students of the Faculty of Arts at Šiauliai University as well as the students of Justinas Vienožinskis' Faculty of Arts at Kaunas College who carry out internship in the gallery-workshop. In the future, it is planned to establish a museum of leather articles where the works of leather art students will be exhibited and to organize exhibitions of creative works made from leather.

Founder

Irena Serapinienė (designer)

Galerija „Sauluva“

Adresas

Pilies g. 36 / Literatų g. 3, LT-01123 Vilnius
Tel. (8 5) 212 1227
Tel./Faksas (8 5) 212 1696
El. paštas info@sauluva.lt
www.sauluva.lt

Darbo laikas:

I–VI 10:00–19:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Margučiai ir verbos yra neatskiriami mūsų tautos Velykų šventės atributai. Kiaušinių marginimo paprotį turi ne tik lietuviai, bet ir daugelis kitų prosenoviškų tautų. Archeologai yra radę margučių, datuojamų III a. pr. Kr. Jie iškasti Arabijoje. Kiaušinius dažė ir graikai bei romėnai. Jie simbolizuoja gyvybės atsiradimą ir vaisingumą, gamtos prisikėlimą ir atsinaujinimą. Ilgus amžius margučiai buvo dažomi natūraliais dažais, iš gamtos išgaunant nuostabias spalvas. Dažus gamindavo iš balų rūdos, ažuolo ar juodalksnio žievės, svogūnų lukštų, ramunėlių, samanų, kmynų ir t. t. Cheminiai dažai atsirado tik XIX a. Margučiai buvo dažomi ne dėl grožio, o suteikiant tam simbolinę prasmę. Kiekviena spalva turėjo savo reikšmę. Margučiuose vyravo juoda, raudona, žalia, geltona ir ruda spalvos. Juoda spalva simbolizavo žemę motiną ir deivę Žemyną, raudona reiškė vaisingumą, gimimą ir gyvenimą bei deivę gimdytoją Ladą. Žalia spalva simbolizavo pavasario augaliją, javų daigus, mėlyna – dangų ir vandenį, geltona ir ruda – subrendusių javų derlių. Margučiai buvo puošiami augalų ir gėlių, dangaus kūnų raštais, drugeliais, zuikučiais, žalčiukais, driežiukais ir pan. Populiariausi tradiciniai iš žilos senovės atėję marginimo metodai vašku ir kiaušinio skutinėjimas.

Nuo senų laikų buvo tikima magiška verbų galia, galinčia apginti nuo ligų, gaisrų perkūnijos metu, piktų dvasių. Kaip ir kada atsirado Vilniaus verbos? Manoma, kad jos galėjo kilti iš senųjų Vilniaus amatininkų cechų procesijų puošybos. Pirmieji „dokumentai“, užfiksavę Vilniaus verbas, yra dailininko K. Rusecko paveikslas „Lietuvaitė su verbomis“, nutapytas 1847 m., ir lenkų

etnografo O. Kolbergo straipsnis „Verbos“, išspausdintas 1866 m. Taigi galima teigti, jog verbos gyvuoja nuo XIX a. Nuo to laiko keitėsi jų formos, spalvų deriniai, tačiau iki šių dienų išliko volelinės, plokščiosios, rykštelinės. Vilniaus verbos – išskirtinė tautodailės rūšis, neturinti analogų pasaulyje. Intensyviai žemdirbystei netinkamuose laukuose išlikę daug natūralių augimviečių, kuriose verbų rišėjos renka reikalingą žaliavą.

Viena žymiausių margučių margintojų Marija Vaitkunskaitytė-Banikonienė tautodailės galerijoje-dirbtuvėje „Sauluva“ demonstruoja ir moko kiaušinių marginimo vašku. Vinuką su mažyte galvute įsmeigia į pieštuką. Tai – darbo įrankis. Skardinėje ištirpinamas vaškas (ne parafinas!) ir laikomas ant silpnos ugnies. Įkaitinta vinuko (adatėlės) galvutė merkiama į ištirpintą vašką ir braukiama per kiaušinį – taip išgaunami norimi raštai ant kietai išvirto ir dar šilto kiaušinio. Kai vaškas sustingsta, kiaušinis dedamas į šiltus (ne karštus!) dažus. Po to vaškas nugramdomas arba pašildomas ir nuvalomas servetėle. Jei norima gauti kelių spalvų raštus, pirmiausia kiaušinis nudažomas šviesesne spalva (pvz., geltona), „išbraižomi“ raštai ir merkiama į tamsesnę spalvą. UAB „Sauluva“ galerijoje galima įsigyti gražiausių Vilniaus krašto ir Dzūkijos verbų, originalių judančių medinių žaislų. „Sauluva“ – viena seniausių liaudies meno galerijų Vilniuje, įkurta 1991 m., iki šiol puoselėjanti tradicinius Lietuvos ir Vilniaus krašto amatus. Savo srities aukščiausio lygio profesionalai demonstruoja gamybos procesą, moko visus norinčius išmokti šių amatų.

Amato demonstravimas

Žinoma Lietuvoje meistrė Marija Banikonienė kiaušinių marginimą vašku demonstruoja trečiadieniais 13:00–17:00 val.

Mokomoji programa

Suaugusiesiems ir vaikams – iš anksto susitarus, nemokamai mokoma marginti kiaušinius, rišti verbas. Jei gamybos procese nori dalyvauti pats mokinys, jis turi turėti savo medžiagas (pvz., atsinešti paruoštus marginti kiaušinius) arba už jas sumokėti. Viską, ką sukuria mokymdamasis, gali pasiimti.

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Tautodailės galerija-dirbtuvė UAB „Sauluva“ turi partnerių Italijoje, Vokietijoje ir JAV.

Steigėjas

Algimantas Miknevičius (verslininkas)

Gallery "Sauluva"

Address: Pilies St. 36 / Literatų St. 3, LT-01123 Vilnius

Tel.: +370 5 212 1227

Tel./Fax: +370 5 212 1696

E-mail: info@sauluva.lt

www.sauluva.lt

Working hours:

I–VI 10:00–19:00

History and Introduction of Activity

Easter eggs and verba (boughs and bunches made for the Palm Sunday) are an inseparable part of Easter in our country. The custom of decorating the eggs is common not only to Lithuanians, but also to many archaic nations. The archaeologists have found Easter eggs dated the 3rd century BC. They were found in Arabia. The Romans and Greeks also used to decorate eggs. They symbolise the beginning of life and fertility, revival and renewal of nature. For many centuries the eggs were coloured by natural dyes, which rendered most beautiful colours. The dyes were made of ore, oak or alder bark, onion peel, camomile, moss, caraway, etc. Chemical dyes appeared only in the 19th century. The eggs were decorated not only for their beauty, but attributing symbolic meaning to them. Each colour had its meaning. Black, red, green, yellow, and brown were the dominant colours of Easter eggs. Black colour symbolised the Mother Earth and Žemyna (pagan goddess of Earth), red colour signified fertility, birth and life, and the goddess of birth – Lada. Green colour symbolised the flora of spring and crop plants, blue meant the sky and the water, yellow and brown signified mature crops. The eggs were decorated by the patterns of plants and flowers, celestial bodies, butterflies, bunnies, grass-snakes, lizards, etc. The most popular traditional decoration methods coming from the ancient times are decorating by wax and scraping. Since the ancient times the people have believed the magic powers of verba, which could protect against diseases, fire caused by lightning, and evil spirits. When and how did the verba of Vilnius appear? There is an opinion that they could have developed from the decorations of processions of old Vilnius workshops of craftsmen. The first sources documenting the verba of Vilnius are the painting of the artist K. Ruseckas "Lietuvaitė su verbomis" (Lithuanian Girl with Verba) painted in 1847 and the article "Verbos" by a Polish ethnographer O. Kolbergas published in 1866. Thus, it can be stated that the verba exist since the 19th century. Since then, their forms and combinations of colours have changed, but the roller, flat, and wand type verba have remained till today. The verba of Vilnius are an exceptional type of folk art, which has no analogues anywhere in the world. The fields not suitable for agriculture are still the habitat of many plants collected by verba makers.

One of the most famous decorators of Easter eggs is Marija Vaitkuskaitė-Banikonienė, who demonstrates and teaches decoration by wax in the Gallery and Workshop "Sauluva". A small nail with a tiny head is stuck into a pencil. This is the work tool. Wax (not paraffin!) is melted in a can and kept on a small flame. Heated head of the nail (pin) is dipped into the melted wax and dabbed on the egg.

Thus, desired patterns are obtained on a hard-boiled egg. When the wax hardens, the egg is submerged into warm (not hot!) dye. Then the wax is scratched off or warmed up and wiped with a cloth. To obtain multicoloured patterns, the egg is first dyed a lighter colour (e.g. yellow), then the pattern is made by wax, and the egg is submerged into the dye of a darker colour.

In the Gallery of "Sauluva" UAB one can purchase the most beautiful verba of Vilnius region and Dzūkija as well as original moving wooden toys. "Sauluva" is among the oldest folk arts galleries in Vilnius, established in 1991 and still fostering traditional crafts of Lithuania and Vilnius region. The top-level professionals of their field demonstrate the process of production and teach everyone who wants to learn these crafts.

Demonstration of Craft

A famous Lithuanian master Marija Banikonienė demonstrates decoration of eggs on Wednesdays 1:00–5:00 p.m.

Educative programme

For adults and children – upon an advance arrangement, free classes of egg decoration and verba-making. If the students want to participate in the process, he/she must have his/her own materials (e.g. bring the eggs ready for decoration) or pay for them. Everything the student makes can be taken home.

Cooperation and Future Vision

Gallery of folk arts and workshop "Sauluva" UAB has partners in Italy, Germany, and USA.

Founder

Algimantas Miknevičius (businessman)

Tautodailininko Klaido Navicko dirbtuvė-salonas

Adresas

J. Basanavičiaus g. 29, LT-03109 Vilnius

Mob. tel. 8 686 10804

Mob. tel. 8 687 90650

El. paštas info@klaidaspapercuts.lt

www.klaidaspapercuts.lt

Darbo laikas:

I,IV 17:00–20:00

II,III,V 16:00–20:00

VI,VII iš anksto susitarus

Istorija ir veiklos pristatymas

Popieriaus karpinių pradmenų Rytų šalyse randama jau prieš du tūkstantmečius, o siluetiniai popieriaus karpiniai į Europą atkeliavo XVII a. Tačiau be popieriaus nebūtų karpinių. Popierius, kokį mes turime šiandien, buvo pradėtas gaminti Kinijoje. Jau Han periodu, 207 m. prieš Kristų, minimos popieriaus gamybos technologijos, o rastas popieriaus masės smulkinimo mašinos brėžinys – nubraižytas 105 m. po Kristaus gimimo. Popieriaus gamyba, kartu ir karpiniai iš Kinijos pirmiausia pasiekė Korėją, Japoniją, Nepalą, o apie 751 m. ir arabų valstybes. Arabai Šilko keliu per Siriją, Turkestaną išplatino popierių Europoje. XVII a. siluetiniai popieriaus karpiniai iš Persijos atkeliavo į Europą. Lietuvoje ši meno šaka itin išpopuliarėjo XIX a. pradžioje. Miesto, o dar dažniau kaimo žmonės karpiniais gražindavo žibalinų lempų gaubtus, lentynas, paveikslų bei veidrodžių rėmus. Sudėtingesnio ornamento karpiniais – užuolaidėlėmis puošdavo namų langus, indaujas. Specialūs karpiniai su paukščių, arklių, obuolių, varpų ir kitais atvaizdais būdavo kuriami vestuvėms, jaunavedžių sėdimai vietai papuošti. Tai simbolizavo turta, gerovę, vaisingumą. Staliai ir dailidės puošdami namus langinėmis, stoglentėmis, gamindami baldus ar droždami krikštus neapsieidavo be karpytų lekalų.

XX a. karpymas buvo primirštas. Karpymą Lietuvoje atgaivino, išpuoselėjo ir pavertė jį menu šviesios atminties tautodailininkė Julija Daniliauskienė.

1966 m. įkūrus Lietuvos tautodailininkų sąjungą, atgimė meniniai popieriaus karpiniai, o 1981 m. Vilniuje buvo surengta pirmoji respublikinė popieriaus karpinių paroda. Tautodailininko Klaido Navicko dirbtuvėje-salone ne tik plėtojamas karpinių menas, bet ir raizoma, o Emilija Navickienė mezga raštuotas pirštines. Tai subtilūs ir unikalūs amatai, reikalaujantys kruopštumo, kantrybės ir atimantys daug laiko. Todėl kūriniai ir dirbiniai nėra orientuoti į masinį kūrimą/gamybą ir pardavimą. Per metus iškarpoma apie dešimt popieriaus karpinių (50x50 cm ir didesnių), apie 200 atvirukų, išraižomi 1–2 ražiniai, numezgama apie 100 pirštinių, tačiau sudalyvaujama dešimtyse parodų bei keliuose miesto, šalies ar tarptautiniuose renginiuose. Karpinių meistras mėgsta karpyti pasakų motyvais. 2010 m. sukurtas 50 darbų ciklas apie mitologines dievybes „Senieji mūsų dievai, dievybės“. Paroda rodoma Lietuvos muziejuose. Po Lietuvą keliauja dvi knygos „Klaido Navicko karpiniai“ ir „100 Emilijos Navickienės pirštinių“ bei paroda, skirta Žalgirio mūšio paminėjimui, „Žygio dainos“.

Amato demonstravimas

Penktadieniais nuo 17:00 val. demonstruojamas karpymo menas ir mokoma jo. Karpymo meną demonstruoja tautodailininkai Klaidas Navickas ir Eglė Beinorienė.

Mokomoji programa

Į pamokėles registruojamasi iš anksto. Popieriaus karpinių ir medžio raizymo bei spaudų darymo meną pristato tautodailininkas, meno kūrėjas Klaidas Navickas.

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Popieriaus karpinių meistras bendradarbiauja su Olandijos, Lenkijos, Baltarusijos ir Japonijos popieriaus karpinių meistrais. Dalyvauja pasaulinėse parodose: „EXPO 2005“ Japonijoje, 2010 Kinijoje. Nuo 2007 m. dalyvauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos remiamose tautodailės parodose, jo karpiniai buvo eksponuojami Maskvoje, Sankt Peterburge, Novgorode, Murmansko srityje, Lenkijoje. Rengiama metodinė medžiaga darbui su neįgaliųjų organizacijomis, katalikiškaisiais centrais. Sudaryti susitarimai su Amerikos lietuviais, dailės studentais bei besidominčiais liaudies menu dėl vasaros stažuotų.

Steigėjas

Klaidas Navickas
(teisinininkas, tautodailininkas, meno kūrėjas)

The Workshop-Salon of Folk Artist Klaidas Navickas

Address: J. Basanavičiaus St. 29, LT-03109 Vilnius
Mob. tel.: +370 686 10804
Mob. tel.: +370 687 90650
E-mail: info@klaidaspapercuts.lt
www.klaidaspapercuts.lt

Working hours:

I,IV 17:00–20:00

II,III,V 16:00–20:00

VI,VII advance notice is required

History and Introduction of Activity

Paper cutting emerged almost two thousand years ago in the East, whereas silhouette paper-cuts came to Europe in the 17th century. But paper cutting is not imaginable without paper. Paper, as we know it now, was invented in China. The papermaking techniques are mentioned already in 207 BC, during Han period. The discovered drawing of a paper shredding machine was made in 105 AD. From China, papermaking along with paper-cuts first came to Korea, Japan and Nepal and in around 751 AD to Arab countries. Arabs spread paper via Silk Road through Syria and Turkistan to Europe. 17th century, silhouette paper-cuts from Persia came to Europe. In Lithuania, this form of art gained popularity in the early 19th century. Townspeople and more so village people used paper-cuts to decorate kerosene lamp chimneys, shelves, frames of pictures and mirrors. Paper cuts of complex patterns were used in decorating curtains, house windows and hutches. Special cut-outs with images of birds, horses, apples, bells and other objects were created for weddings to decorate the sitting place of newlyweds. It was a symbol of wealth, welfare and fertility. Joiners and carpenters could not do without cut templates in decorating shutters, roof boards as well as in producing furniture or carving crosses.

In the 20th century paper cutting was forgotten. In Lithuania, the late folk artist Julija Daniliauskienė was the one who revived paper cutting, fostered it and made it into art. In 1966, following the establishment of Lithuanian Folk Artists' Association, artistic paper cuttings were revitalized, and in 1981, the first national exhibition of paper-cuts were held in Vilnius.

The workshop-salon of folk artist Klaidas Navickas not only develops paper cutting but also practices the art of carving, whereas Emilija Navickienė knits patterned gloves. These are subtle and unique crafts requiring diligence, patience and a lot of time. Therefore, the works and articles are not oriented towards mass creation/production and commerce. In one year, the artists make around ten paper cuts (50x50 or larger), about 200 postcards, 1–2 carvings and around 100 gloves. During this time, the artists participate in tens of exhibitions and several events at a city, country or international level. In 2010, a cycle of 50 works were created about mythological gods entitled "Our Ancient Gods and Goddesses". The exhibition is travelling to various museums across Lithuania. There are also two books travelling around Lithuania: "Klaido Navicko karpiniai" (Klaidas Navickas' Paper-cuts) and "100 Emilijos Navickienės pirštinių" (100 Gloves of Emilija Navickienė) as well as the exhibition for the commemoration of the Battle of Žalgiris entitled "Žygio dainos" (The Marching Songs).

Demonstration of Craft

The art of paper cutting is demonstrated and taught on Fridays from 5:00 p.m. Paper cutting is demonstrated by folk artists Klaidas Navickas and Eglė Beinorienė.

Training Programme

Classes require advance registration. The art of paper cutting, wood carving and stamp making is introduced by folk artist and art creator Klaidas Navickas. The educational programme of paper cutting art and primitive graphics is being implemented. There are no specific requirements either for children or adults.

Cooperation and Future Visions

The master of paper cutting cooperates with other masters of paper-cuts in Netherlands, Poland, Belorussia and Japan. The author likes using fairy-tale motifs in his paper cuts. He has participated in global exhibitions such as EXPO 2005 in Japan and EXPO 2010 in China. Since 2007, he participated in folk art exhibitions funded by the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania; his paper-cuts have been exhibited in Moscow, Petersburg, Novgorod, Murmansk and Poland. The methodical material is prepared for working with the organisations of the disabled as well as catholic centres. Agreements have been made with American Lithuanians, art students and those who are interested in national art and summer internships.

Founder

Klaidas Navickas
(lawyer, folk artist, art creator)

Klubas „Menas sau“

Mob. tel. 8 686 59736

El. paštas menas.sau@gmail.com

www.menassau.lt

Darbo laikas:

I–III 11:00–21:00

IV–V 11:00–18:00

Istorija ir veiklos pristatymas

Pirmieji dažytų audinių pavyzdžiai rasti 2000 m. prieš mūsų erą Egipto piramidėse. Faraonų audinių likučiai rodo, kad egiptiečiai ne tik tobulai audė, bet žinojo ir dažymo paslapčių, buvo žinoma indigo dažymo technologija. Kaip geriausi dažytojai garsėjo finikiečiai. Vėliau verpimo, audimo ir dažymo amatas iš Indijos, Italijos skverbėsi į Vokietiją, Nyderlandus, Angliją. Pagal archeologinius duomenis, jau IIII–V a. buvo dažoma natūraliais dažais ir Lietuvoje. Dažai buvo gaminami iš augalų – mėlžolių, uosių kerpių, šunobelės, ažuolo gluosnio žievės bei įvairių lapų. Spalvoms išgauti buvo naudojamos įvairios augalų dalys: žiedai, lapai, šaknys, žievė, uogos. Natūralūs dažai yra švelnesnių atspalvių, o kartu gana patvarūs. Mūsų krašte auga apie 80 rūšių dažančių augalų, iš kurių galima gauti geltonų, žalių, rudų ir pilkų atspalvių. XIX a. 2-oje pusėje Lietuvos kaime, dažydamos augaliniiais dažais ir norėdamos išgauti patvaresnę spalvą, dažytojos kaip kandikus pradėjo naudoti chemines medžiagas: alūną, mėlynąjį akmenėlį (vario sulfatą) ir žaliąjį akmenėlį (vario oktata), be to, į dažus dėdavo valgomosios druskos, šlapimo ar pelenų šarmo dažams sutvirtinti.

Klubas-studija „Menas sau“ kviečia visus, kurie domisi tekstilės amatu, rankdarbiais ir natūralių dažų gamyba. Čia suteikiama galimybė susipažinti su Lietuvoje senas tradicijas turinčiais natūralaus pluošto audiniais – šilku, medvilne, vilna, linu ir jų dekoravimu augaliniiais dažais. Rengiami augalinio dažymo pavasario-vasaros plenerai gamtoje, į kuriuos dažnai kviečiami šio amato saugotojai ir puoselėtojai Jūratė Urbienė, Medardas Šimelis. Dirbama su socialinės atskirties grupėmis, jau keletą metų dalyvaujama tarptautiniame renginyje „Autizmo diena“. Nuolat veikia parodos, čia rasite profesionalių menininkų ir studijos lankytojų augaliniiais dažais sukurtų paveikslų, išstapytų porcelianinių puodelių ar veltos vilnos dirbinių. Profesionali tekstilininkė Rasa Labinaitė skaito paskaitas tekstilės temomis, veda praktinius užsiėmimus mokytojams, jaunuomenei, surengė ne vieną personalinę parodą.

Amato demonstravimas

Kiekvieną mėnesio paskutinį penktadienį demonstruojama vis naujos audinių apdirbimo technologijos. Šilko tapybos, audinių marginimo, batikos ir vilnos vėlimo technikos demonstruojamos mokymo kursų metu pirmadieniais – trečiadieniais 17–21 valandomis.

Mokomoji programa

Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais 17–21 valandomis vyksta šilko tapybos, audinių marginimo, batikos ir vilnos vėlimo kursai (po 6–8 žmonis grupėje). Į amato demonstravimo technikas ir į kursus registruojamasi iš anksto.

Bendradarbiavimas ir ateities vizijos

Šis klubas glaudžiai bendradarbiauja su menininke Regina Fledžinskiene, įgyvendina bendrus projektus. Klubo nariai įgyvendina amatų mainų programas su lietuviais, gyvenančiais Norvegijoje, Islandijoje, Latvijoje, Lenkijoje. Ateityje planuojama vienyti lietuvius migrantus ir įkurti kūrybines dirbtuves. Bendradarbiaujant su Rygos amatininkų studija „Fleur“, keičiamasi augalinio dažymo paslaptimis, organizuojami mokomieji praktiniai užsiėmimai. Rengiama vasaros praktikos programa aukštųjų mokyklų studentams. Ruošiamasi išleisti metodinę medžiagą „Augalinis dažymas ir skiautinių pagrindai“.

Steigėja

Rasa Labinaitė (dizainerė tekstilininkė)

Club "Menas sau" (Art for Yourself)

Mob. tel.: +370 686 59736

E-mail: menas.sau@gmail.com

www.menassau.lt

Working hours:

I–III 11:00–21:00

IV–V 11:00–18:00

History and Introduction of Activity

The first specimens of dyed fabric discovered in Egyptian pyramids date back to 2000 BC. The remnants of pharaohs' skin show that Egyptians mastered not only the craft of weaving but also knew a lot of secrets of dyeing. Among them, they knew the technique of indigo dyeing. Phoenicians were renowned for their dyeing skills. Later, the craft of spinning, weaving and dyeing spread from India and Italy to Germany, Netherlands and England. According to the archaeological data, already in the 3rd and 4th centuries people in Lithuania used natural dyes. Dyes were produced from plants such as woad, ash-tree moss, buckthorn, oak and willow bark as well as various leaves. Various parts of the plant were used in order to obtain colours including flowers, leaves, roots, bark and berries. Natural dyes have softer tones and at the same time they are more resistant. There are 80 species of dyeing plants in our country which can be used to obtain yellow, green, brown and gray colours. In the second half of the 19th century, the dyers in the Lithuanian village who used vegetable dyes and wanted to obtain a longer lasting colour started using chemical substances as a mordant such as alum, blue stone (copper sulphate) and green stone (iron sulphate). They also used to add common salt, urine and lye to the dye for fixation. The club-studio "Menas sau" invites everyone who are interested in the textile craft, handiworks and production of natural dyes. Here, visitors are provided with a possibility to familiarize with natural fiber fabrics having old traditions in Lithuania such as silk, cotton, wool, linen as well as with the decoration of these fabrics using vegetable dyes. The club organizes spring-summer plein-air workshops on vegetable dyeing where the preservers and promoters of this craft Jūratė Urbienė and Medardas Šimelis are often invited.

The club works with socially excluded groups: for several years it has participated in the international event "Autism Day". Exhibitions are constantly organized. Here you can find painted porcelain cups and pictures created with vegetable dyes by professional artists or visitors of the studio. One can also learn here how to felt wool.

The founder of the club, professional textile producer Rasa Labinaité gives lectures on textile topics, leads practical workshops for teachers and youth and has organized a few personal exhibitions.

Demonstration of Craft

Every last Friday of the month up-to-date tissue processing technologies are demonstrated. The technologies of silk painting, dyeing, batik and wool felting are shown during the training course on Mondays – Wednesdays from 5:00 to 9:00 p.m.

Training Programme

On Mondays, Tuesdays and Wednesdays from 5:00 to 9:00 p.m., the courses of silk painting, dyeing, batik and wool felting (6–8 persons in a group) are run.

Cooperation and Future Visions

This club is closely cooperating with an artist Regina Fledžinskienė. They carry out joint projects. The members of the club implement craft exchange programmes in cooperation with Lithuanians living in Norway, Iceland, Latvia and Poland. In the future, it is planned to join the migrants together in the creative "interworkshops". The club closely cooperates with Riga craftsmen studio "Fleur" with whom it exchanges the secrets of vegetable dyeing. In addition, it organizes educational-practical workshops. Also a summer internship programme is organized for students of higher education institutions. The club is preparing methodical material "Vegetable Dyeing and Basics of Patchwork" for publishing.

Founder

Rasa Labinaité (designer-textile producer)

Juodosios keramikos galerija-dirbtuvė „Molio laumė“

Adresas Naugarduko g. 20, LT-03225 Vilnius
Mob. tel. 8 699 42456, 8 604 18901
El. paštas eugenijp@takas.lt
www.ceramics.w3.lt

Darbo laikas:
I–V 12:00–17:00
VI 11:00–13:00

Galerijoje „Molio laumė“ veikia keramikų meninių darbų ekspozicija. Nuolat veikia keramikos studija suaugusiesiems ir vaikams, demonstruojama amato gamybos proceso subtilybės ir sklaidžiamos žinios apie unikalų mūsų tautos paveldą – juodąją keramiką.

Amato demonstravimas

ketvirtadieniais 16:00–18:00 val.

Mokomoji programa

Profesionalūs keramikai supažindina lankytojus su juodosios keramikos istorija, demonstruoja žiedimo bei lipdymo subtilybes. Rengiamos ekskursijos mokykloms ir turistų grupėms. Čia „su moliu“ galima švęsti gimimo dienas, mergvakarius ar bernvakarius, organizuojami vienkartiniai keramikos kursai įstaigų darbuotojams.

Keramikos kursai vyksta ketvirtadienį nuo 18:00 val. ir šeštadienį nuo 11:00 val.

Steigėjai

Eugenijus Paukštė (tautodailininkas keramikas)

Juvelyrikos galerija „Atvira Ažuolo studija“

Adresas Mėsinių g. 7, LT-01133 Vilnius
Mob. tel. 8 686 45426
El. paštas azuolas.vaitukaitis@gmail.com
www.artav.lt

Darbo laikas:
II–V 10:00–16:00

Kuria unikalius ir subtilius juvelyrinius metalo plastikos dirbinius, daug dėmesio skiria gintarui. Dalyvauja parodose. Besidominčius supažindina su juvelyrikos kūryba, negaili laiko ir žinių lankantiems mokomuosius užsiėmimus.

Amato demonstravimas

Amatas demonstruojamas darbo valandomis iš anksto susitarus. Nemokami juvelyrikos kūrybos mokymai vykdomi darbo valandomis pirmą kiekvieno mėnesio trečiadienį.

Steigėjas

Ažuolas Leonas Vaitukaitis

Black Ceramics Gallery and Workshop "Molio laumė" (Clay Fairy)

Address: Naugarduko St. 20, LT-03225 Vilnius
Mob. tel.: +370 699 42456, +370 604 18901
E-mail: eugenijp@takas.lt
www.ceramics.w3.lt

Working hours:

I–V 12:00–17:00
VI 11:00–13:00

In the gallery "Molio laumė", the artistic exposition of ceramic works is held. A ceramic studio for adults and children is in a constant operation. Subtleties of the craft manufacturing process are demonstrated and the knowledge about our nation's unique heritage – the black ceramic, is spread.

Demonstration of Craft

On Thursdays from 04:00 p.m. to 06:00 p.m.

Training Programme

Professional ceramists introduce visitors to the history of black pottery, demonstrate the nuances of throwing and moulding. The gallery-workshop also organizes tours for schools and tourist groups. Visitors can celebrate their birthdays, hen or bachelor parties "with clay". Also one-off ceramic courses are organized for employees of various institutions. Ceramic courses take place on Thursday from 06:00 p.m. and on Saturday from 11:00 a.m.

Cooperation and Visions

The centre of black pottery will organize exhibitions and promote black pottery outside Lithuania more actively. The centre will participate in the projects funded by European Union.

Founders

Eugenijus Paukštė (folk artist-ceramist)

Gallery of Jewellery "Atvira Ažuolo studija" (Open Studio)

Address: Mėsinių St. 7, LT-01133 Vilnius
Mob. tel.: +370 686 45426
E-mail: azuolas.vaitukaitis@gmail.com
www.artav.lt

Working hours:

II–V 10:00–16:00

Creates unique and subtle jewellery of metal plastics with a lot of focus on amber. Participates in exhibitions. Introduces the process of creating jewellery to interested people, allocates a lot of time and knowledge for the attendants of classes.

Demonstration of Craft

The crafts is demonstrated at working hours upon an advance arrangement. The lessons of jewellery making are free of charge on the first Wednesday of each month.

Founder

Ažuolas-Leonas Vaitukaitis

Naudingos nuorodos: Useful links:

Alytaus dailių amatų mokykla
Alytus School of Fine Crafts
www.amatai.lt

Druskininkų amatų mokykla
Druskininkai School of Crafts
www.dam.lt

Kauno taikomosios dailės mokykla
Kaunas School of Applied Art
www.tdm.kaunas.lm.lt

Amatų mokykla „Sodžiaus meistrai“
School of Crafts "Sodziaus meistrai"
www.sodziausmeisterai.lt

Kauno kolegijos J. Vienožinskio menų fakultetas
Kaunas College, J. Vienozinskis Faculty of Arts
www.kauko.lt

Skuodo kaimo verslų, amatų ir paslaugų mokykla
Skuodas School of Rural Trades, Crafts and Services
www.profesinis.lt

UAB „Telšių praktika“ dailių amatų mokykla
School of Fine Crafts "Telsiu praktika"
www.telsiu-praktika.lt

Vilniaus dailės universitetas
Vilnius Academy of Arts
www.vda.lt

Kauno technologijos universitetas
Kaunas University of Technology
www.ktu.lt

Vilniaus dailių amatų asociacija / Fine Crafts Association of Vilnius
www.vdaa.lt

Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūra / Vilnius Old Town Renewal Agency
www.vsaa.lt

VŠĮ Kultūros paveldo akademija / The Public Institution Academy of Cultural Heritage
www.paveldo-akademija.lt

ŽŪM Tautinio paveldo ir mokymo skyrius / Department of National Heritage and Education of the Ministry of Agriculture
www.tautinispaveldas.lt

Vilniaus turizmo informacijos centras / Vilnius Tourist Information Centre
www.vilnius-tourism.lt

Lietuvos tautodailininkų sąjunga / Lithuanian Association of Folk Arts
www.lietuvostautodaile.lt

Lietuvos tautodailininkų sąjungos Vilniaus bendrija / Vilnius Community of Lithuanian Association of Folk Arts
www.vilniaustautodaile.lt

EthnicArt / EthnicArt
www.ethnicart.lt

Lietuvių etninės kultūros draugija / Lithuanian Ethnic Culture Society
www.etnokultura.lt

Lietuvių etninės kultūros draugijos žinių ir gyvenimo būdo internetinė erdvė / Internet of knowledge and lifestyle of Lithuanian Ethnic Culture Society
www.alkas.lt

Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugija / Ethnic Culture Society of Lithuanians in Poland
www.etnopunskas.pl

© Vilniaus dailių amatų asociacija / Fine Crafts Association of Vilnius

Leidinio nuotraukos: Vilniaus dailių amatų asociacijos nariai, Vilniaus senamiesčio atnaujinimo agentūra
Photos of publication: Members of Fine Crafts Association of Vilnius, Vilnius Old Town Renewal Agency